T. Blinstrubas
7243 S. Albany Ave.
Chicago, Ill. 60629

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA

USPS 157-580

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXXIII Kovas – March 3, 1988 Nr.9
TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Gromyka Lietuvoje

Melavo kaip per visą savo gyvenimą

Vytautas Meškauskas

Ne sutapimas, kad vasario pradžioje Lietuvoje lankėsi Sovietijos aukščiausios tarybos pirmininkas, atseit prezidentas Andriejus Gromyka. Iš visų politbiuro narių, jis turbūt daugiausiai girdėtas užsienyje, kur pagarsėjo savo *'niet'* Jungtinių Tautų posėdžiuose.

Ir šį kartą jis buvo atsiųstas į Lietuvą pasakyti savo 'niet' didesnės nepriklausomybės lūkesčiams, priminti, kad šių laikų Lietuva savo pradžią turi skaityti ne nuo Vasario 16 d. akto, bet nuo tų metų gruodžio 16 d., kada ginkluotos bolševikų gaujos įsiveržė į Lietuvą ir rusų pavyzdžiu paskelbė savo 'sovietinę' valdžią. Tautos daugūma tačiau jau tada nenorėjo turėti ką nors bendro su kruvina rusų revoliucija. Tas faktas netrukus ir privertė patį Leniną pripažinti Lietuvos nepriklausomybę.

A. Gromyka, kaip priimta svetimuose kraštuose kitų valstybių pareigūnams, padėjo vainikus ne prie to krašto nepriklausomybės kovų nežinomo kario kapo, bet prie Lenino ir jo pakaliko V.Mickevičiaus-Kapsuko paminklų. Tokiais atvejais paprastai pastatomos 'garbės sargybos' iš to krašto ginkluotų tarnybų narių. Vilniuje buvo tačiau kitaip. Patį vainiką nešė du jauni vyrai, kuriems asistavo dvi merginos su ilgom kasom. Iki šiol nebuvau žinojęs, kad yra ne tik tautiniai rūbai - suknelės, bet ir stori, Sibiro šalčiams atsparūs ploščiai - paltai apsiuvinėti tautiniėm juostom. Visi keturi atrodė kaip pereito šimtmečio bajorai. Sovietų Sąjunga berods yra didžiausias kailių eksportininkas - ar negalėtų ji duoti tom dviem merginom kailius? Ponia Gromykienė dėvėjo 'karakulį'. Jei lygybė, tai lygybė visur.

Savo kalboje Gromyka kalbėjo:

"Jūsų respublika rengiasi paminėti didelį jubiliejų - Komunistų partijos įkūrimo koviniais 1918 metais ir Tarybų valdžios paskelbimo Lietuvoje 70-tį. Tarybų valdžią lietuvių liaudis atkūrė 1940 metais. Ir dabar ji tvirta kaip niekada. Galbūt kai kur užsienyje yra lunatikų, kurie to nesupranta. Na ką gi - gyvenimas juos apgydys."

Savo kalbos gale jis tačiau nenori tuos lunatikus palikti ramybėje. Turbūt prisimindamas savo melu persunktas kalbas Jungtinėse Tautose, Gromyka pereina puoliman:

"Pastaruoju metu sustiprėjo ideologinės diversijos prieš Tarybų Lietuvą ir kitas mūsų Pabaltijo respublikas. Priešiška buržuazinė propaganda, naudodamasi atskirais antivisuomeniniais elementais, mėgina sukurstyti nacionalinę nesantaiką. Tik negalvojantys žmonės - jų, žinoma, tik saujelė - gali pasiduoti šios propagandos įtakai."

Jei tikrai apie nepriklausomybę galvoja tik užjūrių lunatikai ir savo krašto negalvojančių saujelė – kam dėl to tiek daug sielotis? Juk iš tikro, kaip sakė Gromyka:

"Gilios ir plataus masto permainos visose valstybinio ir visuomeninio gyvenimo sferose, demokratijos plėtojimas ir ... lygių teisių ir laisvių užtikrinimas visų mūsų šalies tautybių žmonėms - visa tai savaime yra deramas atsakymas šmeižikams, kur jie bebūtų. Toli ar arti".

(Nukelta į 4 psl.)

Jungtinis Kr. Donelaičio lit. mokyklų choras, vadovaujamas mokyt. Dariaus Polikaičio dainuoja Nepriklausomybės šventės minėjime Chicagoje. J. Tamulaičio nuotr.

Plačiai ir iškilmingai paminėta Vasario Šešioliktoji

Antanas Juodvalkis

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 70 metų sukaktis, plačiai ir iškilmingai paminėta Chicagos ir apylinkių lietuvių. Lietuvių tauta daugiau šimtmečio nešusi sunkią carinės Rusijos okupaciją ir karo meto kaizerinės Vokietijos priespaudą bei išnaudojimą, išrinktą Lietuvos taryba, pirmininkauja Antano Smetonos, 1918 m. vasario 16 d. Vilniuje, paskelbė pasauliui, kad: "atstatanti nepriklausomą demokratiniais pamatais sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje ir tą valstybę atskirianti nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis,

Šis Lietuvos tarybos nutarimas, sulaukęs pasipriešinimo iš vokiečių okupacinės administracijos ir kai kurių kaimynų, buvo kelrodžiu Lietuvos valstybės įkūrimui. Po didelių pastangų ir kraujo aukų, šis nutarimas tapo kūnu ir Lietuva įsirikiavo į kitų laisvų valstybių tarpą. Deja, neilgai teko lietuviams džiaugtis iškovota laisve ir po 22 nepriklausomo gyvenimo metų, Hitlerio ir Stalino 1939. VIII. 23 slaptu suokalbiu, žinomu Ribentropo-Molotovo aktu, Lietuva buvo Sovietų Rusijos 1940. VI. 15 d. okupuota. Sovietinė Rusija, pripažinusi Lietuvos nepriklausomybę 1920 m. liepos 12 d. Maskvoje pasirašyta paties komunizmo tėvo Lenino taikos sutartimi, jo įpėdinio Stalino įsakymu, 1940. VI. 15 d. raudonosios armijos buvo sutrypta. Koks gali būti pasitikėjimas Maskvos raudonaisiais viešpačiais šiandien skelbiančiais atvirumo politiką, kai bent menkiausias tautinis pajudėjimas yra draudžiamas, o vadovai persekiojami, mušami, terorizuojami. Nežinoma nė viena komunistinių vyriausybių pasirašyta sutartis, kuri būtų vykdoma, jei jiems nėra naudinga ir nepatarnauja jų tikslams.

Tokioms n u o t a ikoms esant, išeivijos lietuviai solidarizuajasi su krašte pasireiškusiu judėjimu ir dar su didesne energija bei ryžtu, reikalauja Lietuvai laisvės ir okupacinių pajėgų pasitraukimo.

★

Vasario mėnuo tapo išeivijos lietuvių kovos už Lietuvos valstybinę nepriklausomybę mėnesiu. Visame laisvajame pasaulyje, kur tik yra saujelė lietuvių, o taip pat ir okupuotoje Lietuvoje, šiemet ypatingai plačiai ir garsiai Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 70 metų sukaktis buvo paminėta (vis dar užmirštama Mindauginė, įkurta 1251 metais Lietuva).

Nuo Atlanto iki Pacifiko, nuo Montrealio iki St. Petersburgo - Miami, visame Amerikos kontinente, o taip pat Europoje ir Australijoje skambėjo Lietuvos himno garsai. Buvo girdimi valstybių vadų pareiškimai, nepripažįstantieji Lietuvos okupacijos ir reikalaujantieji rusų pasitraukimo.

Okupuotoje Lietuvoje šiais metais buvo bandyta prasiveržti pro užtvaras ir bent gėlyte prisiminti kovotojus už Lietuvos laisvę. Okupantas pabūgo ir nekaltos gėlytės ir draudė lankyti paminklus ir net šventoves. Skelbiamoji "glasnost" naudojama komunistų partijos interesams stiprinti, bet ne žmonių gerovei

(Nukelta į 12 psl.)

Triukšmas Armėnijoje

Paskutinėmis žiniomis Armėnijoje įsiliepsnojusios tautinės nuotaikos atslūgo Gorbačiovui asmeniškai įsipareigojus geriau susipažinti su prie to triukšmo privedusia situacija (žiūr. Apžvalgą).

Pereitą penktadienį visajunginio politbiuro narys Vladimir Dolgik per Armėnijos radiją ir televiziją perskaitė Gorbačiovo įspėjimą, kad nors kompartijos ck nevengia diskusijų dėl įvairių pasiūlymų, tačiau jie turi būti patiekti šaltai ir laikantis nustatytų taisyklių. Taip kad nebūtų pažeistas Sovietijos tautų taikingas sugyvenimas. Ta pačia proga buvo pakartotas pažadas, kad tas klausimas bus apsvarstytas specialiame ck plenume, laikantis Lenino pažiūrų į tautinį klausimą.

Tas tačiau nenutraukė įsisiubavusių demonstracijų Armėnijoje ir Nagorno Karabakh rajone Azerbaidžiane.

Didesnio įspūdžio padarė populiarių armėnų rašytojų Zora Balajan ir poetės Silva Kaputikijen asmeniškas pasimatymas su Gorbačiovu trukęs virš valandos, kuriame jis padarė aukščiau minėtą pažadą.

Čia buvo iškeltas ir armėnų kalbos vadovėlių trūkumo klausimas.

Po pranešimo apie tą pokalbį milžiniškai miniai susirinkusiai aikštėje prie operos rūmų Armėnijos sostinėje Erevan, buvo pasiūlyta demonstracijas atidėti vienam mėnesiui. Už tą pasiūlymą pasisakė dalis minios pakeldama rankas. Po ko pradėta skirstytis. Yra žinių, kad per ankstyvesnius neramumus buvo užmušti du ir sužeista keliasdešimt asmenų.

SAVAITINĖ POLITIKOS Apžvalga

Kodėl toks triukšmas dėl praeities? Dėl to, kad dabartis nejauki, o ateitis tamsi. - Armėnai bruzda. - Gromyko memuarai.

Vartant sovietinius laikraščius, darosi gaila mirusių išeivijos politinių veikėjų. Dabar jie tikrai galėtų jaustis ne veltui žadinę geresnės ateities viltį. Žinia, juos sunku būtų susieti su dabartiniais įvykiais. Jie būtų įvykę, nors ir būtumėm čia visą ateitį nurašę ir dėl jos nesisie lotumėm. Tiesa, Gromyko juos išvadino saujele lunatikų, kurių įtakai gali pasiduoti tik visai negalvojantys žmonės. Bet jeigu jiems dabar kreipiama tiek dėmesio, tai reiškia, jog sovietinė sistema prisigamino tiek daug negalvojančių', kad šiandien jų jau dauguma.

Patikėjus dabartiniams sovietų teigimams, atrodo keista, kad su tariama užsienio propaganda, kaip koks Don Kichotas, kovoti su vėjo malūnais išjojo ir pats ... LTSR KP CK pirmasis sekretorius Ringaudas Songaila. Tiesoje jis ginčijasi:

"Lietuvių buržuazinių nacionalistų tvirtinimu, Tary bų Lietuvai įstojus į tarybinių respublikų sąjungą, neva buvo paneigtas lietuvių tautos nacionalinis valstybingumas. Iš tikrųjų tai visiškai nepagrįstas teiginys. Šie socializmo priešininkai, *degdami neapykanta darbo žmonėms,* ignoruoja tą akivaizdų faktą, kad lietuvių tauta į tarybinių tautų šeimą *įstojo savarankiškai,* ir kad kiekvienas jos narys turi lygias teises. Be to, jie visiškai neatsižvelgia į tai, kad Tarybų Sąjunga yra suverenių valstybių sąjunga ir kad visos valstybės, jai priklausy damos, nepaprastai padidina savo jėgas.

Čia jis sau prieštauja sakydamas, kad lietuvių tauta savanoriškai įstojo į tą šeimą, nes kiek ankstėliau jis aiškino, kad *susiklosčius palankiai tarptautinei situacijai* 1940 m. respublikos darbo žmonės, komunistams vadovaujant, atkūrė Tarybų valdžią Lietuvoje.

Iš tikro *'buvo palanki'* tarptautinė situacija. Susitarę su vokiečiais, sovietai Lietuvon įvedė savo įgulas! Dėl tolimesnės eigos nėra ko ginčytis. •••

Matyt, kad toks istorijos 'dėstymas' nepatenkino paprasčiausio istorijos žinojimo poreikio. Tuo tarpu 'žinovų' - 'istorijos' perrašymui - netrūksta. Prof. V. Merkio teigimu Komunisto Žurnale, 'istorikų' esama net pusketvirto šimto. Glasnost laikotarpyje profesorius jau gali visai priimtinai rašyti:

The New York Times/Feb. 24, 1988

"Svarbiausia dabar - atsisakyti vienpusiškų vertinimų, konjunktūrinių konstrukcijų, autocenzūros, gatavų schemų ..."

Žinoma, ir dabar tai tiesai pasakyti jis turi šauktis aukštesnio autoriteto:

"Lenino teigimui, kad būtina objektyviai tirti istoriją, niekas neprieštaravo ir anksčiau, bet tai netrukdė separuoti faktus ir veikėjus, viską perdažyti tik baltai arba juodai ... Kritiškai buvo tyrinėjami tik senųjų laikų istorijos šaltiniai."

Įdomiau negu praeitis, būtų dabartis ir ateitis, tačiau apie tai svajoti dar nėra taisyklių ... •••

Kad daugiau laisvės reikalaujama jau visuotinai parodo faktas, kad Estijos nepriklausomybės paskelbimo sukakties proga buvo uždrausta tuo laiku į ją įvažiuoti žurnalistams ir diplomatams iš Maskvos. Apie didesnius neramumus, kuriuose prieš Maskvą pasišiaušė net lokalinė administracija, pranešama iš Azerbaidžano. Ten yra Nagorno-Karabak autonominis rajonas, kurio gyventojų daugumą sudaro armėnai. Jų ten yra apie 126,000 tuo tarpu azerbaidžianų tik 37,000. Tie yra mahometonų tikėjimo, o armėnai - krikščionys. Glasnost laikotarpis armėnus paskatino prašyti prijungimo prie Armenijos sovietų respublikos. Tam pritarė ir lokalinė valdžia, už tai buvo demonstracijų ir, anto Izvestijos, net viešosios tvarkos pažeidimų. Politbiuras, kurio pora narių buvo greitomis pasiųsti į tą rajoną, nenorint duoti precedento sienų pakeitimams net Sovietijos imperijos viduje. Greičiausiai dėl to, kad pradėjus taisyti sienas, pvz. Lietuva galėtų reikalauti kai kurių lietuviškų apylinkių, paliktų Baltarusijos ribose, ar Rytprūsiuose.

Tarp kitko, paskutiniuoju laiku beveik po 1,000 armėnų leidžiama išemigruoti pas gimines į JAV. Čia jie yra daugiausiai susitelkę Kalifornijoje. •••

Vasario 21 d. N.Y. Times Maskvos biuras gavo kopiją tik ką atspausdintų Gromyko atsiminimų knygos, kuri dar viešai nepardavinėjima. Gromyko, sovietų užs. reikalų ministeris nuo 1957 iki 1985 metų, nedaug ką rašo apie to meto valdovus N.S. Chrusčiovą ir L.I. Brežnevą. Sensacingos atsiminimuose tėra dvi vietos. Vienoje jis mini Mao planą: per susirėmimus dėl Taivano Kinijos pakraštyje esančių salų Quemoy ir Matsa, įvilioti JAV armija į Kinijos teritoriją, kur ją galėtų sunaikinti ... sovietų atominės bombos. (Atominės bombos buvo pažadėtos Raud. Kinijai, tačiau 1959 m. tas pažadas buvo atšauktas. Kinija savo gamybos bombą susprogdino 1962 metais.) Gromyko Mao planą atmetė.

Kita sensacija yra Gromyko teigimas, kad jis nemelavo prezidentui Kennedy, kad Kuboje nėra sovietų atominių raketų. Jis sako, kad faktinai jo niekas iš amerikiečių neklausė, ar sovietai turi tas raketas Kuboje, ar ne. Todėl jam nereikėję meluoti. George Ball, tuo laiku buvęs Valstybės pasekretorius, sakosi neatsimenąs Gromyko aprašyto susitikimo su Kenne džiu, tačiau A.F. Dobrynin, tuo laiku buvęs sovietų ambasadorius, užtikrinęs amerikiečių pareigūnus, kad tokių raketų sovietai Kuboje neturį. Dėl to gal ir nebuvo reikalo ta patį klausimą dar pastatyti Gromykai.

Stalinas, anot Gromykos, buvęs labai žiaurus, tačiau nepamainomas derybose, kas yptingai sovietams pravertė Jaltoje. Už tą susitarimą komplimentų susilaukė ir Rooseveltas.

Apie JAV Gromyko yra blogos nuomonės. Čia nėra daug muziejų, o tuos kurie jau yra, lanko tik svetimšaliai. Per radiją ar televiziją negali išgirsti klasiškos muzikos ir visos vertybės yra vertinamos doleriais ir pelnu.

Tarp kitko, 1959 m. jis, lankydamasis Hoolywoode, pasikeitė keliais žodžiais su Marilyn Monroe, kuri, anot jo, turėjusi kažkokį 'specialų ir neaprašoma patrauklumą'.

DIE CUTTING PRESSMAN
Wanted Expd. Bobst C & C Pressman. To work 2nd shift. Call 201-345-2000 ask for Al Agnes. ((8-14)

GOV'T SIEZED HOMES from $1.00 (U Repair) Foreclosures & Tax Delinquent Homes.
For Current REPO list CALL (Refundable) 1-518-459-3546, EXT. H 5810 H 24 HOURS. (9-11)

Iš kitos pusės

Didelė antraštė per penkias skiltis paskutiniame p. m. TIESOS Nr. skelbė: **"Inžinierius Antanas Rumša ieško teisybės.** Paantraštėje riebiom raidėm paaiškinama:

"Kodėl JAV kongresas negina Amerikos gyventojo, turinčio buržuazinės Lietuvos pasą. Jis jau 35 metus persekiojamas už politinius įsitikimus."

Aš suprantu, jog to straipsnio, pavadintu laišku iš New Yorko, autorius, nuolatinis sovietų korespondentas New Yorke, Vilius Kavaliauskas apsidžiaugė kaip geležėlę radęs, sužinojęs apie tą bylą. Juk puiki proga priminti, kad:

"Amerikos valstybės departamentas ligi šiol skelbiasi pripažįstąs pasą su raiteliu ant žalio viršelio. O gretimoje Niujorko gatvėje paprastame bute esantis 'generalinis konsulatas', kartu su kitais 'atstovais', sėkmingai prašvilpęs už Atlanto laikytas Lietuvos aukso atsargas, ir dabar išdavinėja tokius, aną epochą menančius, 'dokumentus'. Prieš tris su viršum dešimtmečius atrodė kitaip nei dabar: Čerčilis ir į jį panašūs vis žadėjo Pabaltįjį vaduoti, naftalino kvepiantys ponai prie kortų stalo Hanau ar Augsburge dalinosi postus Kaune ir Vilniuje, visi skubėjo atnaujinti lietuviškus dokumentus, tačiau bilietus pirko už Atlanto."

Kaip matome, Vilius kaž ką girdėjo, bet aiškesnio vaizdo, nepaisant asmeninio vizito pas Rumšą, taip ir nesusidarė. Aš apie ją jau rašiau prieš 30 kelis metus. Tur būt vienintelis išeivijos spaudoje, nes nors iškeltas juridinis klausimas buvo įdomus, bet aplinkybės, kuriose jis iškilo, buvo Rumšai labai nelaimingos. Jis į Ameriką atvyko, ne kaip Kavaliauskas duoda suprasti, su lietuvišku pasu ir nusipirkęs sau bilietą, bet kaip DP JAV valdžios atvežtas be jokio mokesčio nuolatiniam čia apsigyvenimui. Kai atėjo laikas stoti į JAV kariuomenę Korėjos karo metu, Antanas Rumša pareiškė, kad jis ne JAV, o Lietuvos pilietis, ir kaip toks negali būti šaukiamas. Iš tikro A. R. nebuvo įsipilietinęs, kaip ir milijonai kitų JAV gyventojų. Jeigu jų nešauktų karinėn tarnybon, jų skaičius greitai perviršintų tikrų piliečių, nes ir be pilietybės čia galima labai gerai verstis ir turėti beveik visas teises. Dabar, žinoma, tas klausimas mažiau aktualus, nors, tiesa, registruotis reikia, bet praktiškai kariuomenė išsiverčia palyginti labai gerai apmokamais savanoriais.

Teisiškai tas klausimas ir toliau lieka komplikuotas. Pavyzdžiui, repatriiantai iš Lietuvos į Vokietiją įvažiavę kaip DP į Ameriką, kompaktine mase, išskrininguoti gavo ar negavo Vokietijos pilietybės. Tie, kurie negavo, nors turėjo tam tikras teises ir buvo globojami, kariuomenėn nebuvo šaukiami. Net ir gavę pilietybę nebuvo šaukiami iki nebus pastoviai kur apgyvendinti. Žinoma buvo surasti visokie būdai, kartais smarkiu spaudimu, kaip nors paimti tave 'savanoriu'.

Trumpai — Rumša bylą pralaimėjo ir buvo nubaustas 3 metams kalėjimo, kurių mažiau kaip pusę išsėdėjo, o likusi dalis buvo atleista už gerą elgėsį. Iš kalėjimo, anot Kavaliausko, Rumša pabandė balsuoti bendruomenės rinkimuose, bet jo balsą:

" 'Vaduotojai'... pasipiktinę grąžino — tokio kalinio nuomonės mums nereikia".

Ta pačia proga Kavaliauskas dar užpuolė 'ponus ambasadorius' P. Žadeikį ir J. Kajecką, išsvaičiusius milijonines sumas savo (o ne Lietuvos) reprezentacijai. Girdi, tuo metu jie nesunkiai galėjo tą (padėti Rumšai) padaryti, nes buvo dažnai (ypač prezidento Trumano) kviečiami į Baltuosius rūmus".

Savo laiške Kavaliauskui J. Rumša skundžiasi, jog esąs **"laikomas be darbo jau daugiau 26 mėnesių ir mano egzistencija šiame krašte palaikoma tik iš mano senos motinos mažos pensijos ir jos mažų santaupų".** Jis taip pat ten rašė, **kad buvęs nuteistas pagal McCarren-Walter aktą,** kuris buvo išleistas kovai su komunistine subversija. Rumša taip pat įspėjęs laišku prezidentą Reaganą, kad būdamas tokioje beviltiškoje padėtyje:

"jūs verčiate mane kreiptis į vyriausybę tos šalies,iš kurios aš prieš keturiasdešimt metų išvažiavau".

Būtų tikra 'parestroika', jei sovietai pakeltų triukšmą dėl nesiskaitymo su buržuazinės Lietuvos pasais.

(vm)

GRINDER - SURFACE. First shift opening for an individual to perform a variety of grinding operations on small parts. We will consider a trainee. Competitive wage and benefit package, convenient reserved parking. MERROW MACHINE CO., 240 Day St., Newington, Ct. 06111. 203-666-0109. EOE/M/F. (9-11)

CABINET MAKER/WOOD WORKER
Must be fully experienced in custom architectural millwork furn. Plastic laminate etc. Including use of all machinery tools & materials. With possibility of foreman position. Excellent benefits with full time position. References required. Call JIM 312-733-1606. Mon. thru Fri. 8 a.m. to 5 p.m. (9-11)

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA

P. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA (USPS 157580)

POSTMASTER: Send address changes to DIRVA, 6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year $20.00. Single copy 50 cents.

Prenumerata metams $20.00, pusei metų $12.00 • Atskiro numerio kaina 50 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Žodis į Lietuvą

Lietuvos generalinio konsulo New Yorke Aniceto Simučio žodis į Lietuvą per Laisvosios Europos radiją 1988 m. vasario 16 d. minint 70 metų sukaktį nuo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo.

Lietuvos gen. konsulas New Yorke Anicetas Simutis.

Brangūs broliai ir sesės pavergtoje Tėvynėje,

Kiekviena kultūringa tauta gerbia savo istorinę praeitį ir su pagarba mini svarbiuosius įvykius bei tautai nusipelniusius asmenis. Lietuvių tauta ypatingai didžiuojasi savo didinga praeitimi. Nors istorijos eigoje didelė ir galinga Lietuvos valstybė sunyko, bet noras gyventi laisvoje savoje demokratinėje valstybėje išliko. Tas noras ir nepaprastas ryžtas atvedė į Lietuvos valstybės atstatymą 1918-jų metų Vasario 16-sios Aktu. Toji diena yra pagrindinė mūsų tautos šventė naujųjų laikų istorijoje. Kita šventė simbolizuojanti lietuvių kovą už savistovumą yra rugsėjo 8-ji. Tą dieną 1430 metais Vytautas turėjo būt vainikuotas Lietuvos karaliumi. Iki Sovietų Rusijos invazijos ir okupacijos tos datos buvo iškilmingai švenčiamos ne tik visoje Lietuvoje, bet ir kitose pasaulio dalyse kur tik gyveno didesnis skaičius lietuvių, išskiriant tik Sovietų Rusiją.

Nuo to laiko kai Lietuva tapo dviejų į valdovus iškilusių karo nusikaltėlių — Hitlerio ir Stalino — suokalbio auka, tų švenčių minėjimas jų kontroliuojamose teritorijose tapo griežčiausiai uždraustas. Ne vienas draudimui prasižengęs mūsų brolis atsidūrė kalėjime arba Sibiro ištrėmime.

Šiandien jau visas pasaulis, neišskiriant ir Sovietų Sąjungos, teisingai yra pasmerkęs Hitlerį kaip karo nusikaltėlį ir žmonijos pabaisą, bet jo sėbras Stalinas iki šiol išvengė visuotino pasmerkimo Sovietų Rusijoje ir jėga jos kontroliojamose šalyse.

Žinomasis Ribbentropo-Molotovo 1939 metų rugpiūčio 23 dienos paktas buvo sudarytas su Hitlerio ir Stalino pavedimu ir palaiminimu. To susitarimo pasėkoje Hitleris pradėjo karą prieš Lenkiją, į kurį įsijungė ir Stalinas pasiųsdamas Raudonąją Armiją atsiimti jam užrašytą Lenkijos dalį. Kai buvo susidorota su Lenkija atėjo ir Baltijos valstybių eilė. Lietuvą Raudonoji Armija okupavo 1940 metų birželio 15 dieną, o po to lyg pajuokai suvaidinio rinkiminę komedidiją. Ją surežisuodamas Stalinas cinizmu pralenkė net Hitlerį, kuris okupuodamas Čekoslovakiją, Austriją ir atplėšdamas nuo Lietuvos Klaipėdos kraštą garsinosi demokratiškiausiais plebiscitais. Tiek Hitlerio, tiek Stalino elgesį pasmerkė visas laisvasis pasaulis. JAV-jų vyriausybė išleido specialią deklaraciją pasmerkdama Baltijos valstybių okupaciją ir atsisakydama pripažinti jų įjungimą į Sovietų Sąjungos sudėtį. Šitas atsisakymas tebegalioja iki šių dienų.

Po Antrojo Pasaulinio karo nuo Ribbentropo-Molotovo pakto atsiribojo tiek Vakarų Vokietija, tiek Maskvos kontroliojamoji Rytų Vokietija. O kaip pasielgė Sovietų Sąjungos valdovai? Jie tą gėdingą dokumentą slepia nuo visuomenės ne tik okupuotoj Lietuvoj, bet ir visoje Sovietų Sąjungoje. Ir ne tik slepia, bet dargi draudžia prieš jį protestuoti.

Daugelis jūsų jau žinote kaip brutuliai persekiojami tie mūsų broliai okupuotoj Tėvynei, kurie išdrįso pereitų metų rugpiūčio 23 d. prisiminti tą gėdos aktą kuklią ir civilizuota demonstracija Vilniuje. Į tą jau atkreipė dėmesį ir JAV-jų Kongresas išreikšdamas pasipiktinimą ir skatindamas prezidentą atitinkamai paveikti ir pasaulio viešąją opiniją. Ko vertas iš Kremliaus pasauliui skelbiamas atvirumas ir tariamasis persitvarkymas, jei neatsisakoma nuo Hitlerio-Stalino sąmokslo pasėkoje įgyto grobio? Ne tik kad neatsisakoma, bet dar draudžiama apie tą sąmokslą kalbėti ar prieš jį protestuoti.

Ribbentropo-Molotovo pak tas buvo tik įvadas į Stalino nusikaltimus prieš Lietuvą ir lietuvių tautą. Tuo pat metu kai Hitlerio šturmtruperiai trankėsi po Vokietiją ir jos užimtus kraštus gaudydami žydus sunaikinimui, Stalino pasiųsti enkavedistų sunkvežimiai zujo po Lietuvą gaudydami nekaltus jos gyventojus ištrėmimui į Sibirą. Nedaug šeimų Lietuvoje teliko, kurių artimieji nebūtų buvę tų trėmimų paliesti. Jei Hitleris savo aukas nuodijo dujomis specialiai įrengtuose pečiuose, tai Stalinas siuntė jas lėtai mirčiai į Sibiro ledynus.

Nežiūrint Kremliaus didelių pastangų nuslėpti Stalino laiko eigoje vis daugiau jų išeina į viešumą Sovietų Sąjungoje ir jos pavergtose šalyse. Blaivaus galvojimo balsai ir pačioje Rusijoje laiks nuo laiko prasiveržia net iš Kremliaus rūmų. Stalino įpėdinis Nikita Chruščiovas buvo pirmasis išdrįsęs pasmerkti savo pirmtakūno nusikaltimus. Žodinį pasmerkimą nesenai pakartojo ir Gorbačiovas, bet tai tik žodžiai, nes kovotojai už žmogaus teises ir religinę laisvę ir šiandien tebepersekiojami okupuotoj Lietuvoj.

Šitie dalykai gerai žinomi visam laisvajam pasaulyje — apie juos plačiai kalbama, rašoma ir protestuojama.

Turbūt tiksliausiai rusų tautos sąžinės balsą visai nesenai išreiškė įžymusis rusų rašytojas Michailas Satrovas, pasakydamas N. Y. TIMES korespondentui Maskvoje, kad "Stalinas buvo tokio masto nusikaltėlis, kokio pasaulis dar nebuvo turėjęs".

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 70-tų metų sukakčiai atžymėti Jungtinių Amerikos Valstijų Kongresas yra priėmęs rezoliuciją, kuria prezidentas įpareigojimas 1988-jų metų vasario 16-ją paskelbti kaip Lietuvos Nepriklausomybės Dieną.

Visuotinas Lietuvos okupacijos pasmerkimas laisvajame pasaulyje ir prasiveržiantys blaivaus galvojimo balsai pačioj Rusijoj rodo, kad artėja laikas kai turės būti atitaisytos Stalino-Hitlerio nusikaltėliškų sąmokslų pasekmės. Sąžiningai atsiribojus nuo Ribbentropo-Molotovo pakto, pranyks ir pretekstas tęsti Lietuvos okupaciją.

Lietuvos laisvė – reali galimybė

Minėdami 70 metų Lietuvos nepriklausomybės atgavimo sukaktį, kurios laisvę džiaugėmė vos 22 metus, šiandien su nerimu ir rūpesčiu sielojamės jos likimu ir bandome pažvelgti į ateitį, ką ji mums žada.

Šiandien laisvės ilgesys tiek okupuotoje Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Ukrainoje ir kituose bolševikų pavergtuose kraštuose yra stiprus. Jo nenuslopino žiauri komunistų valdžia, po kuria užaugo jau dvi generacijos. Tas ilgesys anksčiau ar vėliau prasiverš sukilimais. Tokių sukilimų jau matėme visą eilę. Tai Sibiro koncentracijų lageriuose, kiek vėliau vokiečių sukilimas 1953 m., vengrų 1956 m., čekoslovakų — 1968 m., lietuvių — 1972 m. ir lenkų Gdanske masinės demonstracijos, bei pereitais metais įvykusios riaušės Rumunijoje, o dabar Armenijoje.

Šio laisvės ilgesio nepajėgs Maskva nuslopinti ateityje, kai jis prasiverš visuotinai ir organizuotai.

Šiandien jaunoji karta anapus geležinės uždangos yra labiau nacionalistinė, negu Vakarų Europoje ir Amerikoje, nes komunistų sistema ir ideologija jų n bevilioja. Tiktai Maskv 'aparačikai' remia rusifikaciją ir komunizmą. Nors jų yra tik 7%, bet jų rankose dar yra saugumas ir kariuomenė. Tačiau Afganistano karas, gali greitai atsukti ginklus prieš jų despotišką valdžią.

Ar yra galima revoliucija Sovietų Rusijoje artimoje ateityje? Atrodo, kad taip. Jeigu pavyktų koordinuoti revoliucinį išsivadavimo partizaninį sukilimą plačiu mastu iš Ukrainos, Vengrijos, Pabaltijo valstybių, Lenkijos, Gruzijos, Kaukazo tautų, Turkestano, Rytų Vokietijos, Bulgarijos Čekoslovakijos ir kitų pavergtų tautų, tai būtų likviduota Rusijos kolonialinė imperija ir sunaikinta komunistų sistema iš vidaus. Tai realistinė išvadavimo koncepcija. Gal nereikėtų prašyti Amerikos pagalbos, o prašyti vien, kad Amerika nepadėtų rusams.

Ši galimybė gali realizuotis laike 5-10 metų laikotarpyje. Jau šiandien matome pačioje Rusijoje, kaip rusų jaunimas yra nusivylęs komunizmu. Ypač Afganistono karas nuteikė negatyviai sovietų jaunimą, kuris priverstas kovoti ir žūti už Rusijos imperializmą. Daugelis šiandien mato, koks didelis skirtumas tarp jų skurdo ir Vakarų Europos ir Amerikos, laisvo gyvenimo ir gerbūvio.

Kaip ilgai bolševikų despotai bandys vergų kantrybę? Netolima ateitis tai parodys.

Juozas Jurkus

Sveikiname

Ilgametį, rūpestingą, sumanų, pasaulinių įvykių, kaip ir lietuviško gyvenimo apžvalgininką

VYTAUTĄ MEŠKAUSKĄ

jo amžiaus deimantinės sukakties proga.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS VALDYBA

Dr. Leonas Kriaučeliūnas
Petras Buchas
Vida Jonušienė
Ona Daškevičienė
Eleonora Valiukėnienė

Skaitykit ir platinkit
D I R Ą

Laiškai Dirvai

Tuščios pastangos 'ištiesinti' VLIKą

(ATVIRAS LAIŠKAS LKDS CENTRO KOMITETUI)

Kuomet frontininkai Vokietijoje buvo išstoję iš VLIK'o, tai po to jie skelbė, kad jie tą yra padarę VLIK'o "sustiprinimui", nes jis pasidaręs "nemoralus", kad nebuvęs apgintas Lietuvių Fronto vadas, nors tuo metu VLIK'ui pirmininkavo lietuvių tautos krikščioniškosios demokratijos veteranas ir didelis moralistas kun. Mykolas Krupavičius.

Pasirodo, kad istorija kartojasi, nes po eilės dešimtmečių, vėl buvo dedamos pastangos VLIK'ą "ištiesinti". Šiam reikalui buvo atsigabentas iš Venecuelos garsusis dr. Vytautas Dambrava, kurį man teko proga pažinti, kai mes abu buvome teismo kandidatais prie Vilniaus Apygardos Teismo 1943-44 metais. Jis pasiskelbė kandidatuojąs į VLIK'o pirmininkus, kad iš tos vietos būtų išstumtas krikščionis demokratas dr. Kazys Bobelis.

Kandidatas dr. Dambrava paskelbė net ir savo "platformą", kaip daro kandidatai į JAV-bių prezidentus. Gerai, kad jis tą savo platformą iš anksto paskelbė, nes toji jo platforma sudaro nedaug mažesnį VLIK'o įžeidimą už PLB pirm. Vytauto Kamanto "sveikinimą" VLIK'o Seimui Londone.

Jis savo platformoje rašo, kad jis VLIK'ą padarytų tik "... patarėjo, rėmėjo, koordinatoriaus ir bendradarbio rolėje" Lietuvos laisvinimo byloje. Jis sako, kad jo sudarytoje VLIK'o valdyboje "kiekvienas valdybos narys būtų intelektualiai pajėgus atstovauti Lietuvos interesams ir ginti Lietuvos bylą". Šitoks pasakymas jau yra tikras buvusios VLIK'o valdybos narių įžeidimas, kurių tarpe buvo bent keturi ar penki asmenys su mokslų daktaratais ir beveik visi kiti su aukštojo mokslo laipsniais.

VLIK'as nebūtų vertas savo vardo, jei jis būtų suklupęs prieš tokią naują frontininkų ir jų pataikūnų klastą. Vienas tik faktas nustebino daugelį vlikininkų, kad į tą VLIK'o likvidacijos projektą buvo įtrauktas ir naujasis LKDS centro komiteto pirmininkas inž. Antanas Rudis, pas kurį dr. Dambrava buvo apsistojęs. Bet labiausiai stebinantis faktas, kad VLIKo Tarybos posėdyje inž. Antanas Rudis išstatė dr. Dambravos kanndidatūrą prieš krikščionį demokratą dr. Bobelį, kurio perrinkimą teko pasiūlyti tautininkų atstovui.

Kiek teko patirti krikščionys demokratai nera praradę savo galvų, tik jų pirmininkas pradėjo švaistytis kaip savo fabrike, nesiskaitydamas nei su krikščionių demokratų skyriais, nei su sąjungos centro komiteto nariais. Nežiūrint pono Rudžio didelių nuopelnų, vistiek jis pastatytas senos ir garbingos partijos priešakyje, neturėtų elgtis su tos partijos pareigūnais kaip su savo fabriko samdiniais.

Šitaip reikalams susiklosčius, aš norėčiau ponui Rudžiui nuolankiai patarti, turint galvoje ir jo didelius tarptautinius projektus, kad po šitokios aferos, jis pasitrauktų iš LKDS pirmininko pareigų. Jei jis vistiek nerastų reikalo to padaryti, tai mano pasiūlymas būtų LKDS centro komitetui priimti nutarimą, atstatantį poną Rudį iš pirmininko pareigų ir išsirinkti naują pirmininką. Šitokios "demokratijos" kaip pono Rudžio, lietuviai krikščionys demokratai, tvarkant savo reikalus, ligšiol nebuvo turėjęs.

Iš kitos pusės, tenka pastebėti, kad Amerikos lietuviai, išlaikę ALT'ą beveik pusšimtį metų, išlaikys ir VLIK'ą be jokių "taikos apaštalų" importo iš Pietų Amerikos.

Dr. K. Šidlauskas
Buv. Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos Centro Komiteto pirmininkas

St. Petersburg, Fl.
1988 m. vasario 22 d.

Gromyka Lietuvoje

(Atkelta iš 1 psl.)

Iš tikro Gromyka ir jo sėbrai bijo ir toliau tiesos. Tą pačią dieną kai jis lankėsi Lietuvoje, Komjaunimo Tiesa pirmame puslapyje - riebesnėm raidėm negu Gromykos kalba - paskelbė keletą neva skaitytojų laiškų, kurių viename rašoma:

"... 'kronikieriai', dalis buvusiųjų (laisvės kovotojų) gaujų dalyvių, atlikę bausmes už nusikaltimus liaudžiai, ir jų artimieji naudodamiesi tikėjimo laisvėm šmeižia mūsų santvarką ... Ar neužtenka šmeižtų ... P. Puzonui, R. Grigui, N. Sadūnaitei reikia taikyti mūsų tarybinius įstatymus už šmeižtą ir tyčiojimąsį iš dabarties."

Kitame sakoma:

"Kodėl Kronika taip laukiama ir liaupsinama užsienyje, taip brangiai pamokama? O todėl, kad tai ideologinis ginklas, nukreiptas prieš Tarybų valdžią ... Tai ar ne laikas padaryti tam galą? N. Sadūnaitės ir jos bendražygių vieta ne laisvėje, o už grotų. Tokia mūsų mokyklos mokytojų nuomonė."

Tai demokratijos supratimas! Kad tautinis ir religinis klausimas nėra taip paprastas, matyti ir iš vasario 18 d. paties Gorbačiovo kalbos CK posėdyje. Joje (teks tas užima 75 psl.) jis pasisakė už visai laisvą atskirų tautinių kultūrų vystymąsi, tačiau tik Sovietų Sąjungos rėmuose.

"Sovietų patriotizmas yra didžiausia mūsų vertybė" - kalbėjo Gorbačiovas. -*"Bet koks nacionalizmo ir šovinizmo pasireiškimas negali būti derinamas su juo."*

Bet, kad tautinis klausimas vistiek yra dar problema daugiatautėje valstybėje, jis pats pripažino, siūlydamas CK sušaukti atskirą posėdį vien tam reikalui apsvarstyti.

RN'S
CLINICAL MANAGER

Join our management team in a newly created position. The clinical manager has the opportunity to develop high quality programs and effect change for the continuing improvement of resident care. The responsibilities include coordinating of several nursing units; patient assessment, quality assurance, staff management and training period.

The qualified applicant must possess excellent leadership and organizational skills. VERY COMPETITIVE wage and benefit program with options. Position is full time 7:00 PM to 7:00 AM. BUT ONLY 2 WEEKEND SHIFTS PER MONTH. Opportunity for growth in a large progressive corporation.

Please contact CAROLYN VinBOVEN DNS
BIRCHWOOD CARE CENTER
15140 18TH AVENUE
MARNE, MICH. 49435
EOE/H
(9-10)

AČIŪ

Noriu padėkoti Baliui Auginui už tokį gerą, taiklų ir skirtingą straipsnį, atspausdintą Dirvoje š. m. sausio 11 d. Ačiū.

O. Gailiūnaitė
Toronto

MACHINISTS — Good oppty in growing co. Will pay according to exp. Overtime & benefits. Positions open for 1st & 2nd shifts. Apply 9-5. Bockman industries, 28 Mechanic St., Freehold, N. J. 07728. 201-780-9732.
(9-12)

Į Palangą ir Į Klaipėdą ekskursijos su pernakvojimu bus galimos kiekvienai grupei, taip pat dienos ekskursijos Į Panevėžį ir Į Druskininkus.

1988 M KELIONĖS Į LIETUVĄ

21 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
21 dienų — Lietuva ir Lenkija
Kelionė 755 — liepos 5 - 25 — $2,459
Kelionė 855 — rugpjūčio 9 - 29 — $2,459
Kelionė 955 — rugsėjo 6 - 26 — $2,459
Varšuvoje 1 naktis, Vilniuje — 11, Rygoje 4, Vilniuje 1, Varšuvoje 2

20 DIENŲ KELIONĖ SU 15 DIENŲ LIETUVOJE
20 dienų — Lietuva, Rusija, Šveicarija
Kelionė 526 — gegužės 26 — birželio 14 — $2,279
Vilniuje 16 naktų, Maskvoj 1, Ziuriche 1

20 DIENŲ KELIONĖ SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
20 dienų — Baltijos valstybės, Suomija, Rusija
Kelionė 620 — birželio 20 — liepos 9 — $2,649
Jaunimo grupės kelionė — Gaudeamus — universiteto studentų festivalis, Vilnius, liepos 1-3, Helsinky 1, M/S George Ots iki Tallino, Talline 2 naktys, Rygoj 2, Vilniuj 11, Leningrade 2

20 DIENŲ KELIONĖ SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
20 dienų — Lietuva, Rusija, Švedija, Suomija
Kelionė 705 — liepos 5 - 24 — $2,769
Kelionė 809 — rugpjūčio 9 - 29 — $2,769
Maskvoj 2 naktys, Vilniuj 10, Leningrade 2, Stokholme 2, nakties kelionė laivu į Helsinki, Helsinky 1

17 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
17 dienų — Lietuva, Lenkija, Šveicarija
Kelionė 510 — gegužės 10 - 26 — $1,949
Kelionė 607 — birželio 7 - 23 — $2,049
Varšuvoje 1 naktis, Vilniuj 11, Waršuvoje 2, Ziuriche 1

16 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE
16 dienų — Lietuva, Lenkija, Šveicarija
Kelionė 555 — gegužės 10 - 25, $1,899
Varšuvoje 1 naktis, Vilniuj 8, Varšuvoje 1, Krokuvoj 2, Varšuvoj 1, Ziuriche 1

15 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
15 dienų — Lietuva, Šveicarija
Kelionė 714 — liepos 14 - 28 — $2,039
Vilniuje 11 naktų, Ziuriche 2
Kelionė 106 — spalio 6 - 20 — $1,899
Vilniuje 11 naktų, Helsinky 2

15 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE
15 dienų — Lietuva, Rusija, Suomija
Kelionė 614 — birželio 14 - 28 — $2,399
Kelionė 712 — liepos 12 - 26 — $2,399
Kelionė 816 — rugpjūčio 16 - 30 — $2,399
Maskvoje 2 naktys, Vilniuje 7, Leningrade 2, Helsinkyje 2

14 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
14 dienų — Lietuva, Suomija
Kelionė 103 — lapkričio 3 - 16 — $1,349
Kelionė 128 — gruodžio 28 — sausio 11 — $1,629
Naujų Metų sutikimas, Vilniuje 11 naktų, Helsinky 1

15 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
15 dienų — Lietuva, Šveicarija
Kelionė 714 — liepos 14 - 28 — $2,039
Vilniuje 11 naktų, Ziuriche 2
15 dienų — Lietuva, Suomija
Kelionė 106 — spalio 6 — 20 — $1,899
Vilniuje 11 naktų, Helsinky 2

15 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE
15 dienų — Lietuva, Rusija, Suomija
Kelionė 614 — birželio 14 — 28 — $2,399
Kelionė 712 — liepos 12 - 26 — $2,399
Kelionė 816 — rugpjūčio 16 - 30 — $2,399
Maskvoje 2 naktys, Vilniuje 7, Leningrade 2, Helsinky 2

13 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
13 dienų — Lietuva
Kelionė 512 — gegužės 12 - 24 — $1,869
Kelionė 915 — rugsėjo 15 - 27 — $1,969
Vilniuje 11 naktų

13 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE
13 dienų — Lietuva, Rusija
Kelionė 516 — gegužės 16 - 28 — $1,969
Maskvoje 2 naktys, Vilniuje 7, Leningrade 2.

10 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE
10 dienų — Lietuva
Kelionė 999 — rugsėjo 15 - 24 — $1,729

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166
(617) 965-8080

KŪRYBA IR MOKSLAS

Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos nauji tomai

Lietuvos Kronikos sąjunga po ilgesnio laiko vėl paruošė tris didžiulius Kronikos tomus. Du iš jų — šeštasis ispanų kalba ir aštuntasis lietuvių kalba jau platinami, o šeštasis anglų pasirodys laike kelių savaičių.

Ispaniškasis VI tomas yra skirtas šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakčiai paminėti. Tai puiki reprezentacinė knyga, kietais viršeliais, su puikiu dail. seselės Mercedes pieštu aplanku, šv. Kazimiero veidu. Knyga apima 10 LKB Kronikos numerių (40-4:), liečia 1980-81 metų laikotarpį. Į ispanų kalbą išvertė Zeferinas Juknevičius, spausdino Kingsport Press spaustuvė. Apima 764 psl., kaina nepažymėta.

Apie aštuntąjį lietuviškąjį tomą tenka kiek daugiau pasisakyti. Taipgi puikiai išleista, kietais viršeliais su žalios spalvos dail. seselės Mercedės pieštu aplanku. Šis tomas skirtas Lietuvos krikštui paminėti trys Lietuvos valdovai viršelyje, kurie krikštijo Lietuvą: karalius Mindaugas, karalius Jogaila ir didysis k u n i g a ikštis Vytautas. Knyga apima 8 LKB Kronikos numerius (60-67), plius priedas, neskelbtas spaudoje, liečiąs kulto įstatymus. Knyga turi 530 psl., tiražas 3,000 egzempliorių. Kaina 10 dol., spaudė Kingsport Press spaustuvė. Leidėjai Lietuvos Kronikos Sąjunga Chicagoje.

Įžanginį straipsnį parašė prof. dr. Paulius Rabikauskas, S. J. Krikščionybės kelias į Lietuvą. Toliau eina leidėjų žodis, kuriame reiškiama padėka visiems prie to darbo prisidėjusiems. Knygoje daug įvairios medžiagos: prašymų, pareiškimų, laiškų iš gulago ir kitokios medžiagos iš mūsų kenčiančios Tėvynės. Ypatingai svarbūs yra patys k o m u n istinės ateistinės okupantų valdžios tikėjimo persekiojimo faktai, nurodant datas, vietas ir asmenis. Iš jų vieni yra kovotojai herojai, vienaip ar kitaip nukentėję už tikėjimą, o kiti yra persekiotojai, uolūs okupanto tarnai, darantys gėdą lietuvio vardui. Čia įeina saugumo agentai — lietuviai ir rusai — mokyklų direktoriai, mokytojai, komitetų pirmininkai ir jų pavaduotojai. Ypač dideliu uolumu pasižymi RRT įgaliotinis Petras Anilionis, kurio vardas šiame tome paminėtas net 66 kartus. Tai vienas iš persistengiančių okupanto padlaižių, parsidavęs kūnu ir siela Lietuvos naikintojams.

Knygoje aprašyta ir mūsų tautos didvyrių kovotojų kun. Sigito Tamkevičiaus ir kun. Jono Kastyčio Matulionio teismų eiga. Duotos jų gynimosi kalbos.

Kronikose lyg veidrody atsispindi tikra okupuotos Lietuvos gyvenimo kasdienybė, parodoma visame nuogume, nepridengta propogandinių melų skraiste.

Šis tomas, kaip ir kiti, yra pavergtųjų brolių ginklas kovoje prieš okupanto kėslus. Kokie tie kėslai, mes gerai žinome. Sulydyti visas pavergtas tautas į vieną vergų masę, klusnią komunistinės diktatūros vadeivoms, išnaikinti nacionalinius skirtumus, visoms tautoms primesti tautų "draugystės" kalbą, vadinasi, surusinti. Išnaikinti religiją ir visus nužmoginti. Lietuviai ir kitos pavergtos tautos tam priešinasi pasyviu ginklu — pogrindžio spauda, kuri pasiekia ir vakarų pasaulį ir ne vienam atveria akis, kuris dar turi sveikos nuovokos.

Ko leidėjai pageidauja? Būtent, moralinės ir finansinės paramos. Jeigu leidėjų jėgos išsektų ir ištekliai pasibaigtų, argi nebūtų didelė spraga mūsų išeivijos kovoje prieš Lietuvos okupantą? Kaip pavyzdį nurodysiu kelius faktus. Minint Lietuvos krikšto sukaktį įvairiuose kraštuose iškilmingų mišių metu didžiulėse katedrose aukų nešėjai nešė LKB Kronikos puikiai išleistus tomus anglų, ispanų ar lietuvių kalbomis. Mišių metu kai kur buvo skaitomos ištraukos iš tų kronikos knygų. Jeigu leidėjai nebūtų jų išleidę, tokių dailių tomų, ar galėtų lektoriai skaityti Kronikos ištraukas iš laikraščių iškarpų? O kiek tūkstančių vyskupų ir universitetų studentų sėmė sau žinias apie Lietuvos tragediją, ar ne iš tų angliškų, ispaniškų ar lietuviškų Kronikos tomų?

Noriu tik prašyti lietuviškąją išeiviją, neatšaldykit savo širdžių, paremkite Kronikos knygų leidimą. Pats Vytautas Skuodis iškėlė jų reikšmę kovojantiems pogrindyje. Jiems didelė paskata dirbti ir aukotis, žinant, kad apie jų kovas ir kančias sužinos visas pasaulis įvairiomis kalbomis. Juk Lietuva vienintelė Sovietų pavergtų tautų tarpe su tokia gausia pogrindžio spauda ir taip ilgai einančia jau 16 metų LKB Kronika.

(ag)

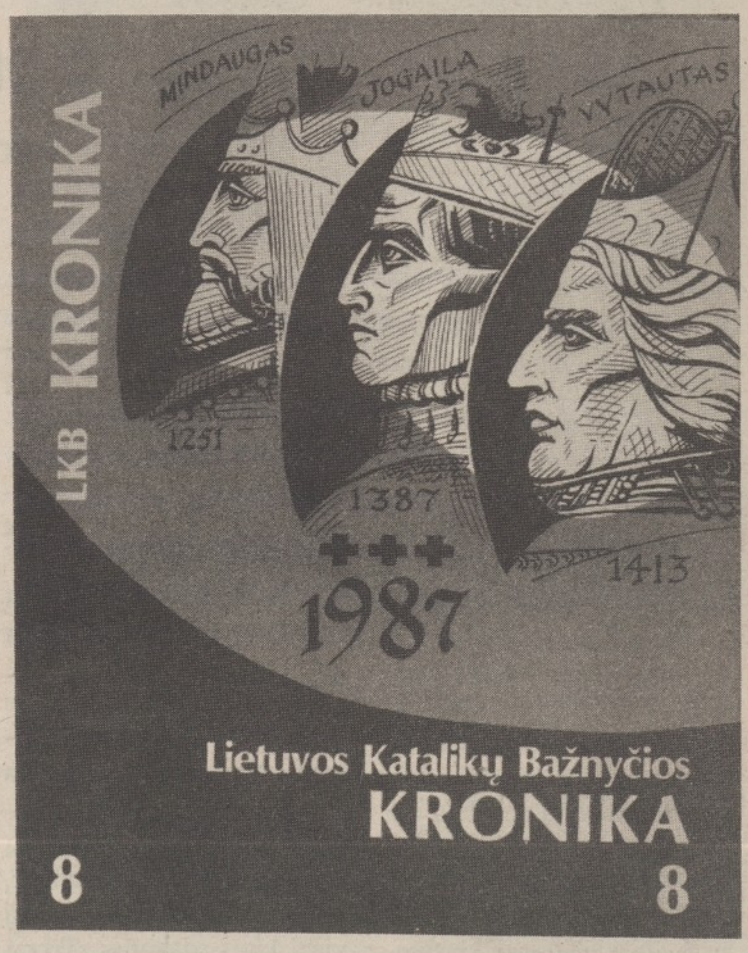

Septintoji Tautinė Stovykla

Stropiai ruošiamasi trims didiesiems š i ų m etiniams renginiams — VIII-tajai Tautinių šokių šventei, kuri įvyks liepos 3 d. Hamiltone, PLB seimui ir Kultūros kongresui birželio pabaigoje Toronte. Apie šiuos svarbius renginius nemažai rašoma spaudoje, nemažai visur kalbama.

Atskiru ruožtu, bet dėl to paties lietuviško reikalo, ruošiamasi ir ketvirtajam, taipgi dideliam, renginiui — VII-tajai lietuvių skautų-čių Tautinei stovyklai, kuri įvyks rugpiūčio 14-24 d. d. netoli Clevelando. Skautų tautinės stovyklos sutampa su Lietuvos nepriklausomybės atstatymo dešimtmečiais ir jau vien dėl to savo pobūdžiu, programa ir organizavimu reiškiasi kaip lietuviško skautiško jaunimo masinė demonstracija, savitu būdu rodanti tarnavimą tėvynei.

Ši Tautinės stovykla — tai jau penktoji už Lietuvos ribų. Kam teko dalyvauti visose jose, nesunku buvo stebėti keitimąsi ir išoriniu, ir vidiniu atžvilgiu. Koks buvo jaunimas trečioj ar ketvirtoj TS, kokie buvo vadovai-vės, tai rodos jau toli gražu nuo to, ką matome šiandien. Tačiau šito sugretinimo vaizdas — ne kokiam nusivylimui išreikšti. Aaiptol. Reikia džiaugtis, kad per eilę dešimtmečių, per šuoliuojančio gyvenimo kaitas, iki dabar išlikome tie patys savo tiksluose ir tarnavimui tėvyni, nors jau daug kur susilpnėjęs lietuviškas žodis, aptilusi daina, įsiskverbę gyvenamųjų kraštų papročiai, net kai kurios pažiūros.

Viena lieka aišku ir svarbu visiems, nežiūrint amžiaus ir kartų pasidalinimo — tai savo tapatybės branginimas, lietuviško kelio nepraradimas, savo tautos reikalų ir siekių teisingas supratimas ir Lietuvos laisvės vizijos ryškinimas. Taipgi svarbu neužsidaryti kultūrinių, mokslinių ar profesinių pasiekimų užtvarose. Šalia viso to labai svarbu turėti teisingą politinį įžvalgumą, žiūrint iš savos lietuviškos pusės, nes įvairių mus klaidinančių nuotaikų čia visur apstu.

Septintoj Tautinėj stovykloj **Lietuva** bus centrinis žodis. Lietuviškoji skautybė 70 metų gyvavo, kad padėtų ruošti tėvynei ir tautai naudingus žmones. Pasekmės regimos ir praeity, ir dabarty. Todėl ir ateitis tenebūna tamsėjanti.

Č. Senkevičius

Janina Čekanauskienė, Antanas Pavasaris ir Raimonda Apeikytė kviečia Jus į

DAINŲ IR ARIJŲ VAKARĄ

Š. m. kovo mėn. 12 d. šeštadienį, 7 val. vak., Šv. Kazimiero parapijos salėje, Los Angeles mieste. Bus užkandėliai ir vynas.

Stalus užsisakyti pas:
Liuciją Mažeikienę (213) 821-8681
Emą Dovydaitienę (213) 663-6103
Birutę Griciene (213) 828-3932
Helen Vidugirienę (213) 377-3192.

Bilietus taip pat galima gauti iš anksto parapijos kieme.

WANTED EXPERIENCED

FLAT KNITTING MECHANICS. EXPERIENCED ON COMEZ KNITTING MACHINES. 1ST SHIFT.
EXP. KNITTING OPERATORS FOR 2ND SHIFT.
EXP. BRAIDER SUPERVISOR FOR 2ND SHIFT.
EXP. BRAID TENDERS FOR 3RD SHIFT. STEADY WORK, PLEASANT WORKING CONDITIONS, BENEFITS & WAGES.

RHODE ISLAND TEXTILE COMPANY
211 COLUMBUS AVENUE
PAWTUCKET, R. I. 02862
401-722-3700
(9-15)

MACHINIST

Guill Tool is presently seeking people who are fully qualified in a job shop environment to fill the following positions:
- Swiss type screw machine, set up and operate
- CNC lathe
- CNC machining center
- Mechanical Inspector
- Deburring and Polishing
- Day shift and night shift available

For interview call
(401) 828-7600. (9-11)

TOOL & DIE MAKERS

1st Class Tool & Die Makers for 1st & 3rd shifts. Overtime & benefits.
CALL HERMAN MUELLER
FBF INDUSTRIES
1145 INDUSTRIAL BLVD.
SOUTHAMPTON, PA. 18966
FOR INTERVIEW CALL 215-322-8766
(9-12)

Edita Nazaraitė

Ne Lietuvoje gimusio jaunimo pareiga Lietuvai

ALT S-gos konkurse gavęs pirmąją premiją rašinys

Turbūt nėra jokio reikalo aiškinti, koks milžiniškas skirtumas yra tarp šiaurės Amerikos ir, tarkim, Europos, Azijos, Afrikos. Jeigu Europoje, Azijoje tūkstantmečiais istoriškai formavosi tautos, kurios išliko iki šių dienų turėdamos tam tikrą teritoriją, bendrą kalbą, religiją, tradicijas, kultūrą ir kurios istoriškai yra priverstos kaimyniuotis su kitomis tautomis, uoliai gindamos savo identitetą, tai Amerika visam tam yra tikra priešingybė. Europos ar Azijos emigrantai, pasirinkdami savo antrąja tėvyne Ameriką, žino, jog čia kaip vienoje šeimoje reikės gyventi ne tik su įvairių tautų žmonėmis, bet ir su skirtingų rasių atstovais. 'Lydančiojo katilo' taktika labai natūrali, nes kitaip 'margieji' amerikiečiai tarpusavyje neberastų jokios bendros kalbos, ir Amerika negalėtų egzistuoti kaip valstybė.

Taigi sunku tikėti, kad ir emigravusieji lietuviai būtų svajoję naujuose kraštuose sukurti kažkokią kitą, utopinę Lietuvą. Ne. Emigruojama tam, kad kraštą palikti, o ne įkurdinti jį kur kitur. Gal ir liūdnokai nuskamba šios eilutės, tačiau iš tikrųjų emigracija nėra toks jau beviltiškas, bevaisis aktas. Emigruojama ne vien tik tam, kad išgelbėti savo gyvybę arba protestuoti prieš esama santvarką, bet dar ir tam, kad laisvuose kraštuose galima būtų nuveikti tokius darbus, kokie nėra įmanomi paliktoje gimtinėje. Lietuvių išeiviams, savo asmenine ir kolektyvine patirtimi pergyvenusiems visas Lietuvos negandas, nėra sunku suvokti savo veiklos tikslus ir priežastis. Meilė gimtajai Lietuvai yra tartum kelrodė žvaigždė lietuvio išeivio veikloje.

Kiek kitokia yra ne Lietuvoje gimusių jų palikuonių padėtis - dažnai tikrai nepavydėtina: jie drąskomi gana dramatiškų apmąstymų, apsisprendimų. Jaunos atžalos atsiduria tarp dviejų neišpasakytai skirtingų pasaulių, kurių kiekvienas traukia jį į savo pusę, ir kur realesnis pasaulis yra, be abejo, amerikietiškas. Mat tobulas tautos apibrėžimo ratas sutrūkinėja: jei tautą suvoksime kaip žmonių bendriją, kurią istoriškai jungia ta pati kalba, teritorija, kultūra, tikėjimas, tradicijos, ekonomika ir charakterio bruožai, tai pamatysime, jog emigrantų vaikams trūksta gana daug šio apibrėžimo elementų, kurių vienas svarbesnių yra bendros teritorijos neturėjimas. Ir gal gi juokinga būtų trokšti tėvams, kad jų lietuviškos kilmės amerikiečiai vaikai mylėtų Nemuną labiau, nei, tarkim, Ramųjį vandenyną arba kad jo širdžiai Vilniaus Katedra sakytų daugiau, negu Empire State Building. Net ir pati idealistiškiausia - tėvynės meilė - reikalauja taip pat fizinio prisilietimo, kitaip tariant, gyventi ar būti gyvenus Lietuvoje ir kūnu, ne tik mintimis, kad ją pilnakraujiškai mylėtum ir suvoktum kaip savo meilės objektą. Ir gal net tiesmukiškas lietuvybės primetinėjimas savo ne Lietuvoje gimusiems vaikams tam tikru požiūriu yra kiek nesąžiningas - tarsi savo neišsipildžiusių svajonių naštos užkrovimas žmogui, kurio kasdienybės centre yra visai kitas pasaulis. Tikrai skirtingas - kaip dangus ir žemė.

Manau, kad į šį labai svarbų jautrų ir be galo sudėtingą klausimą reikėtų pažvelgti visai kitokiomis akimis, visai kitu aspektu, atsikračius inertiškų štampų, kurie iki šiol teatnešė tik tokius rezultatus, jog didesnioji lietuvių atžalų dalis pasitraukė nuo lietuvybės ir jos reikalų.

Vien žodis 'pareiga' nuteikia kažkaip sausai, valdininkiškai, sakyčiau - vos ne priešiškai. Žmogus per savo gyvenimą velka sunkų pareigų kraitį; daugelis tų pareigų yra nemielos.

Amerika yra kosmopolitinė šalis, ir čia gimę mūsų vaikai, norim to mes ar nenorim, bus kosmopolitais. Šią tiesą - beje, ne tokią jau karčią, kaip iš pirmo žvilgsnio gali pasirodyti - turime aiškiai suvokti, o jau tada galėsime tikėtis savo blaivaus auklėjimo teigiamų rezultatų.

Nors jauno žmogaus auklėjime daug įtakos turi visuomeninės institucijos ir gyvenamoji aplinka, bet drįstu teigti, remiantis savo asmeniškų patyrimu, jog didžiausią įtaką vertybių formavime turi šeima (turiu galvoje tuos tėvus, kurie dirba su savo vaikais, netgi nelemtųjų skyrybų atveju). Todėl visų pirma didžiausia atsakomybė tenka šeimai, auklėjant lietuvišką atžalą nelietuviškame krašte. Manau, du svarbiausi saitai, jungiantys išeivių palikuonis ir Lietuvą - tai KALBOS MOKYMAS IR POLITINIS ORIENTAVIMAS.

Kalbų žinojimas nėra našta. Kuo daugiau kalbų žmogus moka, tuo platesni horizontai prieš jį atsiveria. Net priešo kalbą gera mokėti. Man regis, kad lietuvių kilmės jaunuoliams lietuvių, t.y. tėvų ir proseneliu, bočių kalbos mokėjimas visų pirma būtų ne sausa pareiga, o tiesiog savigarbos, dvasinio orumo dalykas. Argi gražu, kai koks italų ar skandinavų mokslininkas, besidomintis lietuvių kalba, moka ją geriau, susipažinęs su lietuvių literatūros lobynu išsamiau, nei jaunuolis, išaugęs lietuvių išeivių šeimoje. Ne tik kad negražu - nenuplaunama gėda jam ir jo tėvams. Lietuvių kalbos lavinimas reikalauja kiek pastangų, bet atneša ir gražių vaisių; lietuvių tautos rašytiniai lobiai tampa prieinami. Skaitant periodiką, grožinius kūrinius, parašytus Lietuvoje (nors ir cenzūruojamus) arba išeivijoje, galima giliau pažinti savo tėvų šalį, jos pergales ir pralaimėjimus, sužinoti apie praeitį ir dabartį daugiau, nei iš sausų vadovėlių ar chrestomatijų. Lietuvių kalbos mokėjimas yra tiesioginis ryšys su lietuvių kultūra, su jos palikimu ir nūdieniu jos vystymusi.

Niekas nepavadins vaikų gerais, jei jie nemyli savo motinos ir tėvo. O jei jie myli savo tėvus, tai ir jų kalba negali būti nemiela, jų skausmas, širdies sopulys negali būti svetimas, nors gal ne visada suprantamas. Taigi meilė ir domesys lietuvių kalbai ir Lietuvai pirmiausia turi išplaukti ne iš pareigos, bet iš meilės savo tėvams. Ryšys yra abipusis. Jeigu mūsų atžalos auga savanaudžiais, rūpinasi tik savo karjera, jeigu nemoka užjausti nelaiminges nio už save - sustokime, susimąstykime. O gal ir mes per mažai mylėjome Lietuvą, gal mes negerbėme gimtosios kalbos? Gal ir mūsų širdyse Lietuvos tragedija neberado atbalsio, tad ko norėti iš tų, kurie matė Lietuvą tik atvirutėse?

Kitas labai svarbus ir nemažai išmanumo reikalaujantis aspektas - politinis orientavimasis. Formuojant savo pasaulėžiūrą kosmopolitiškoje šalyje, nacionalinės problemos gali įgauti keistoką, nepilnai suprantamą atspalvį. Tolerancija - nuostabus bruožas. Tai pagarba kitaip galvojančiam, geranoriškas požiūris netgi į priešininką, stengimasis suprasti kitokį mąstymo, veiklos būdą. Tačiau pernelyg nežabotame liberalizme glūdi tam tikra grėsmė, netgi, sakyčiau, nedorybė - tolerancija blogiui. Gyvenimas nėra kvepiančių rožių sodas. Gyvenimas - nuolatinės grumtynės už būvį, blogų ir gerų jėgų kova. Kiekvienas laikmetis turi savo blogį ir gėrį. Šimtmečiams slenkant, tos sąvokos kiek keičiasi, bet esmė lieka. Kitų žmonių prie vartavimas melu ir ginklais niekada nebuvo gėriu. Amerikietiškajai visuomenei būdingos mazochistinės nuotaikos, todėl ji linkusi kitų tautų problemas kiek sumenkinti, mušdama sau į krūtinę ir šaukdama: "Va, kaip man irgi skauda!"

Mažiausiai klaidų padaro tie, kurie žino, kas yra jų priešas.

Besimurkdydami provincialiose amerikietiškose savęs kaltinimo akcijose, jaunuoliai praranda sveiką nuovoką, tariasi, esą jie galį vertint Sovietų Sąjungą ir jos ekspansionistinę, demagogišką, šovinistinę ir savaip fašistinę ideoogiją. Gražūs yra pacifistų idealai ir siekiai. Kaip dangaus paukščių čiulbėjimas. Deja, tikrovė visas tiesas, kurios linkusios į absoliutinimą, savaip pakoreguoja, nes tokio tipo tiesos yra santykinės. Vieniems tokios idėjos neša gėrį: taikų sambūvį su agresoriais, materialinę gerovę ir ramybę. Gi kitiems tai gali reikšti tik nepakeliamą vergovę. Taigi absoliuti pasaulinė taika kitų, pavergtųjų tautų sąskaitom, yra paprasčiausiai amorali, egoistiška.

Tačiau emigrantų atžala, nemokėdama tėvų kalbos, ne galės savarankiškai studijuoti, suvokti tai, kas dedasi komunistiniuose kraštuose, tame tarpe ir tėvų gimtinėje Lietuvoje, nes laisvoji Amerikos spauda nėra visiškai tokia jau netendencinga. Tik susipažinus su komunizmo idėjomis ir jų nevaisinga praktika, su komunistų grobuoniškos politikos istorija, galima suvokti kokia tai rimta grėsmė laisvoms demokratiškoms šalims ir koks alinantis jungas komunistų pavergtoms tautoms. Ta prasme labai sveikas išėjimas iš siauro tautinio kiauto į kosmopolitines platumas: tik pažvelkime, kokie milžiniški skaičiai žmonių, patekusių po komunistiniu kūju ir pjautuvu. Kokia varginga jų buitis; kokie beteisiai tie žmonės, kaip ma siškai jie bėga nuo "radonojo rojaus". Ir tuomet pamatysime, jog Lietuvos tragedija - ne vienintėlė, kad savo nelaimėje Lietuva nėra vieniša. Nuo komunistinės beprotybės kenčia milijonai, šimtai milijonų žmonių ne tik Pabaltyjy, Sovietų Sąjungoj, pačioj Rusijoj, Rytų Europoje, bet ir bilijonu savo gyventojus skaičiuojančioje Azijoje, taip pat Pietų Amerikoje, Afrikoje. Tai labai iškalbinga aritmetika. Nukreipkime savo žvilgsnį nuo savo pelningų profesijų, kurias įgijome savo tėvų prakaitu ir pasiaukojimu; nors minutėlei užmirškime savo ištaigingus namus, ir mašinas, ir kitas gėrybes. Apsidairykime aplink - juk Amerikos žemyną supa grėsmingai raudonas pasaulis, kuriame kenčia milijonai žmonių. Kuo jie blogesni už gimusius turtingoje Amerikoje?

Tokios visaapimančios nelaimės uždarymas ir fetišavimas vienos tautos rėmuose yra nevaisingas, varantis į nevilti, prisiminus negausia lietuvių tautą. Bet jei į bendrą bėdą pažvelgsime plačiau, tai surasime milijonus nelaimės bendrų. Ir kova prieš bendrą priešą gali sujungti įvairiausių tautybių, religijų, rasių žmones, bet tik tuomet, kai jie visi suvoks, kad priešas yra ne tautos, bet komunistinė sistema, jėga, ginklu brukama kitoms tautoms. Tik pagalvokime. kokia tai būtų grandiozinė jėga, su kuria turėtų skaitytis valdantieji!

Labai svarbu, kad lietuvių išeivių atžalos rastų bendrą kalbą su kitų tautų jaunuoliais Lietuvai ir lietuviams rūpimais klausimais. O ta kalba - tarptautinis, organizuotas antikomunizmas. Reikėtų orientuotis į pavergtųjų tautų išeivių palikuonis, tuomet skaudžiausios nūdienos problemos Lietuvai spręstųsi našiau, o lietuviai jaunuoliai nesijaustų dirbtinai uždaryti "lietuviškame gete", kurio skausmai ir siekiai "didžiajam pasauliui" nesuprantami, juo labiau, kad nuo komunizmo kenčia geroka dalis to "didžiojo pasaulio". Sakoma, kad Amerikos sistema tokia lanksti, jog net iš mažumų pasisavina tai, kas yra geriausio.

Kodėl gi tuomet mums nepasielgus taip pat ir, galų gale, nesiėmus veikt išvien su kitomis tautomis, kenčiančiomis komunistinius režimus tėvynėje. Suvokiant kovą prieš komunizmą platesniu mastu, žymiai daugiau jaunimo aukotųsi Lietuvos vardan.

Skeptiškai nusiteikusiem patartina visokiais būdais kuo daugiau pabūti komunistiniuose kraštuose. Savo akimis pamatyta realybė neatstos šimtus puikiausių pasakojimų, širdingiausių atsiminimų ir šiurpiausių istorijų

(Nukelta į 7 psl.)

Vaikystės atsiminimai (5) *Marija Tūbelytė-Kuhlmanienė*

Palangoje vienintelis man gresiantis pavojus...

Nuotykis su sanbernardu Argusu

Nors anų laikų Palanga dar toli gražu nebuvo pavirtusi į modernišką ir elegantišką vėlesnių laikų kurortą, ji tada buvo ypatingai jauki ir žavinga. Jos baltomis, smėliuotomis gatvėmis (išgrįsta tuo metu tebuvo tik Vytauto gatvė), tik labai retai pravažiuodavo kokia mašina, už baltai nudažytų tvorelių stovėjo kiek apgriuvusios mažesnės ir didesnės vilos. Kadangi Palangoje anais laikais būdavo labai ramu, iš visur girdėjos jūros ošimas, visur kvepėjo pušimis ir sakais. Mano draugė Gražytė Digrytė ir aš, vos papusryčiavusios, užlipdavome ant savo vaikiškų dviratukų ir Meilės Alėja nulėkdavom iki Birutės kalno. O paskui, Tiškevičiaus parko takeliais, pro pušyną grįždavome į savo vilas. Ir niekas tada nebijodavo, kad mus užpuls koks nors iš po pušies iššokęs išsigimėlis, arba kad mums, devynerių ir dešimties metų mergaitėms, gręsė koks kitas pavojus.

Vienintėlis man Palangoje gręsiantis pavojus, iš tikrųjų, buvo Smetonų sanbernardas Argusas, kuris mane išvydęs visuomet džiaugsmingai man ant pečių uždėdavo savo milžiniškas letenas, tuomi mane visiškai sugniužindamas. (Kiek vėliau mano dėdė Prezidentas Smetona vasarai išvažiuodavo į savo gimtąjį Užugirį, bet šitais, mano čia aprašomais laikais, vasaros prezidentūrai iš grafaitės Tiškevičaitės būdavo nuomojama jos didelė, balta 'bokštuota' vila.)

Kaip ir beveik visi tuometinės Palangos pastatai, to ji vila buvo gerokai apleista - iš lauko smarkiai apaugusi vijokliais, o iš vidaus lengvai atsiduodanti pelėsiais. Bet ji buvo tikrai aristokratiškai pastatyta ant milžiniško ir labai gražaus, visą kvartalą apiman čio žemės sklypo, kuriame buvo ne tik pušynėlis, bet net gi ir keletas aukštų, smėlio smilgomis apaugusių kopų. O Basanavičiaus gatvės pusėje, tamsiai žalių eglių pavėsyje rudeniop pridygdavo įvairių grybų. Jeigu ne tas nelemtas Argusas, aš tenai būčiau galėjusi praleisti daug malonių valandų Bet kadangi mano guvernantė, ir draugės lygiai taip kaip ir aš, bijodavo to milžiniško, o iš esmės visiškai nepikto šunies, mūsų atsilankymai prezidentūros sodyboje būdavo labai įtempti. Nors mano teta ir įsakydavo mums atėjus Argusą uždaryti garaže, jis beveik visados iš tenai ištrūkdavo ir tuojau puldavo mane 'sveikinti', ta proga su žeme sutrypdamas ne tik mane, bet ir visa mano 'enturažą'.

Kadangi Argusas - dėka gigantiškų savo proporcijų, o taip pat ir savo elgsenos - nebuvo kasdieniškas šuo, apie jį prezidentūroje buvo paskliidę daugybė anekdotų. Pasitenkinsiu čia pakartoti tik jų vieną, bet jo autentiškumo negarantuoju.

Palangoje vykstant Tarptautinei Skautų stovyklai, ta proga į Palangą atvyko Skautijos steigėjas Lordas Baden-Powell ir jo žmona. Mano tetai, Sofijai Smetonienei viešnią pakvietus arbatai, buvo pa sirūpinta, kad - ir kiek primityviose šio vasarnamio apystovose - viskas vyktų kaip galima elegantiškiau. Salione stovįs apskritas staliukas, prie kurio mano Dėdė po pietų su savo šeimos nariais palošdavo šešiašdešimt šešių, tapo apdengtas ilga, grindis siekiančia linine staltiese, iš spintos buvo išimtas oficialusis sidabras ir Meiseno porceliano arbatinis servizas. Senasis prezidentūros tarnas Mykolas užsimovė baltas pirštines.

Atvykus viešniai Lady su ja užmezgus malonų pašnekesį, lauke pradėjo trankytis gaivalinga audra. Perkūnui itin garsiai trinktelėjus, apskritasis stalas staiga sujudo ir pradėjo pamažu kilti aukštyn. Ir staiga iš po jo, visas drebėdamas iš baimės, išlindo Argusas. Ir ne tik išlindo, bet Tetai dar nespėjus kaip reikiant atsipeikėti, ieškodamas iš jos apsaugos nuo audros, užsirioglino jai ant kelių. Nors mano Teta į šį incidentą pažiūrėjo iš komiškos pusės, tąją akimirka pro duris įeinąs Mykolas, pamatęs kas vyksta salione, išbėgo atgal į koridorių ir apalpo.

Kadangi aš pereitam puslapyje jau esu paminėjus grafaitę Tiškevičaitę, dabar nors ir labai trumpai apsakysiu vieną, su ja susijusį epizodą. Palangoje švenčiant kokią tai Civilinės Aviacijos šventę, man vienam iš rengėjų prisipažinus, kad aš dar niekados nesu skridusi lėktuvu, jis tuoj pat Mamos paklausė, ar jie galį mane ir mano draugę Danutę Narutavičiūtę trumpai paskraidinti. Mamai sutikus, jis mus tuojau įsodino į mažą raudoną lėktuviuką. Kadangi ketvirtoji vieta dar buvo neužimta, kažkas tur būt pusiau juokais pasiūlė, kad su mumis drauge skristų ir grafaitė Tiškevičaitė. Senstelėjusi, aukšta, išdžiūvusi, nuo galvos iki kojų juodai apsirengusi grafaitė valandėlei sudvejojo, bet paskui staiga linktelėjo galva. "Jeigu šiuo lėktuvu skris ir pono Tūbelio duktė, tai avarijos tikrai nebus' – pasakė ji ir drąsiai įlipo į lėktuvą. Tačiau pastarajam siūbuojančiai bekylant į orą ji matomai persigalvojo ir, nutarusi kad Dievas visgi esąs geresnė apsauga negu Tūbelis, visą mūsų skrydžio laiką žegnojosi ir meldėsi.

Kadangi daug kas apie mūsų vasarojimą Palangoje dar yra nepasakyta, aš apie tai tęsiu sekančioje atkarpoje.

(Bus daugiau)

Skautybės įkūrėjui Lordui Baden-Powell 1933 m. lankantis Palangoje. Iš kairės: S. Smetonienė, Lordas Baden-Powell prezidentas A. Smetona ir Lady Baden- Powell.

Palangoje atostogaujant 1924 metais. Iš kairės: Kubertavičienės motina, Jadvyga Tubelienė, kun. Tumas-Vaižgantas ir Balutienė. Prieky Kubertavičienė su dukra Dalia ir Ada Balutytė.

Ne Lietuvoje gimusio...

(Atkelta iš 6 psl.)

skaitymo, nei bedvasio spoksojimo į televizijos ekraną, klausantis žinių.

Tik meilė artimui, meilė tiesai, užuojauta kito kančiai žmogų padaro žmogumi. Lietuvių išeivijos jaunimas išliks patriotišku tik tuomet, kai išliks jis visų pirma žmogišku.

Solidarizavimasis su likimo broliais gali daug padėti ir tautos sesėms ir broliams, nes pati Lietuva niekada neišsikapstys iš komunizmo pelkės. Kol būsime užsidarę, užsispyrę savo siauruose tautiniuose rėmuose, tarsi kinų siena atsitvėrę nuo kitų tautų "lietuvišku uždarumu" (kuris, beje, kovoje su bendru priešu - komunizmu - tik kenkia), tol šviesios dienos bočių žemei nesulauksime. Tik tarptautinis antikomunizmas išgelbės mažą žemės lopinėlį prie Baltijos jūros. Bet nemažiau svarbu, kad iš tos siaubingos XX-jo amžiaus nelaisvės išsivaduotų ir gera pusė likusio pasaulio. Tuomet galėsime pasivadinti dorais žmonėmis, garbingais palikuonimis, išmintinga tauta.

PRESSMAN

Experienced Rotogravure Pressman wanted with experienced both fixed & variable folders. Plant located in Memphis, Tenn. Excellent benefits & working conditions. Starting rate $16.37 per hr. Send resume to:
Maxwell Communication
c/o Industrial Relations Manager
P.O. Box 16037
Memphis, TN 38186-0037
Equal Opportunity Employer

ĮSIGYKITE ŠIUOS LEIDINIUS

- ☐ LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA, 37 tomai $370.00
- ☐ LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS 37-tas tomas ..... $ 35.00
  Anksčiau užsisakiusiems – $33.50
- ☐ ENCYCLOPEDIA LITUANICA, 6 tomai $150.00
- ☐ VINCO KREVES RAŠTAI, 6 tomai ..... $ 35.00
- ☐ Signataro PETRO KLIMO "Iš mano atsiminimų"..... $ 13.00
- ☐ Prez. A. SMETONOS raštai "Pasakyta parašyta"..... $ 11.00

Žemiau išvardintiems leidiniams duodama nuolaida 50%

Amerikos lietuvių istorija — A. Kučas $10.00, Rubajatai — E. SaSntvaras $7.50, Atspindžiai ūkanose — V. Alantas — $6.00, Dialogas su lietuviais — B. Raila $6.00, Parikimas — F. Kirša $4.00, Gluosnių daina — A. Vaičiulaitis $3.00, Lietuvių kalbos veiksmažodžių aspektai — L. Dambriūnas $4.00, Pulgio Andriušio raštai, 1 tomas $5.00.

Šį skelbimą iškirpti ir pageidaujamas knygas pažymėti.
Kaina U S dol.

J. KAPOČIUS,
P.O.Box 752, COTUIT, Mass. 02635
Tel. (617) 428-6991

Vardas, Pavardė

Adresas

Kas gesina?

Vladas Vijeikis

Mano draugas Florijonas telefonu šūktelėjo: "atvažiuok!" Nedaug laukęs, nuvykau pas Florijoną. Jis, kaip buvęs gaisrininkas, pats skubėdavo, tai ir dabar nemėgsta laukti. Tad pagerbdamas jo profesiją, nuskubėjau.

— Sėskis, — sako Florijonas, nei labai karštai, net ne šiltai.

Atsisėdau. Florijonas tyli. Atrodytų, kad man reikia pradėti pokalbį. Tad sakau.

— Mačiau tave, Florijonai, paskutiniame pobūvyje Nu ir turi tu ugnies. Mačiau kaip su su ta visai atraktyvia moterėle šokai. Rankas ir kojas visaip sukinėjai. Ir visas tavo kūnas taip šokinėjo, kad Havajų merginos pavydėtų.

Florijonas šyptelėjo. Komplimentas patiko. Bet kukliai numojo ranka.

— Na, gal ir pašokinėjau. Bet šių dienų šokiai tai tiesiog pasaulio papiktinimas. Šoki, jei tai galima šokiu pavadinti, bent pėdą, o gal dvi nuo savo damos. Jeigu gerai įsismagini tai nepasijunti besąs koridoriuje, o dama kažin su kuo ten visokias keistas figūras išdarinėja. Nepatinka man tokie sportiniai pasireiškimai, kuriuos dabar šokiais vadina. Nei šis nei tas.

Florijonas pasikratė sofoje, vos neiškrito, bet susilaikęs tęsė pokalbį toliau.

— O atsimeni, kaip mes šokdavome? Būdavo prispaudi kokį gležnų kūnelį, ir tango garsams švelniai pritariant, supiesi su tuo gležnu kūneliu. Užmiršti viską. Ir tą salę ir kad ryt reikės į darbą eiti. Ir viršininkas neatrodo jau toks baisus. Kišenėje atrodo milijonas litų atsirado. O ta gležni povyza tau sako: "jeigu dar užlipsite ant kojos, paliksiu vidury salės". Žinoma, tai bent kiek grąžina į realybę. Bet tos tango minutės kiek vertos. Kas apskaičiuos? Jokie taksų specialistai neturės atitinkamų mašinų. O dabar kas? Tik rankų ir kojų gimnastika.

Florijonas bandė parodyti, ir vėl vos nenukrito nuo sofos. Bet susilaikė ir labai piktai kreipėsi į manę.

— Tu dabar man pasakyk. Tiesiai. Be jokių ten konstitucinių išsisukinėjimų. Kalbėk lyg būtum šiandien gimęs ir jokių suktybių nepatyręs.

Čia aš šiek tiek nusigandau. Ką Florijonas galvoja ir kur jis savo galvosenos labirintuose veda. Beveik pristulbau. Ar nepaklaus kuriai Lietuvių Bendruomenei priklausau. O gal ims mano praeitį nagrinėti. O gal OSI? O gal? O pagaliau biesas žino, kas. O Florijonas sako..

— Ar aš tave kada nors p a v a dinau raštagraužiu? Ar pavadinau knygėdžiu? Ar girdėjai mane sakant: štai eina raštaėdys? O gal geriausiai tiktų spaudnaikinys?

Florijonas buvo labai susinervinęs. Beveik atrodė, kad supyko. Tad aš ir klausiu.

— Ko tu čia, Florijonai, nori iš manęs? Lyg aš tau skolingas būčiau? O gal kokią merginą kada paveržiau?

— Tu čia man danties neužkalbėk. Reikalas labai paprastas ir visiems suprantamas. Tu mane vadini gaisrininku. Ar aš kur gaisrą sukėliau? Mano šventa užduotis buvo gaisrus gesinti. Ar turi bent kokį lietuvių kalbos supratimą? Aš neesu joks gaisrininkas. Aš esu ugniagesys. Tai tas, kuris gaisrus gesina. Ar supratai?

Nenorėjau klausti Florijono iš kur jis tas mintis gavo, bet įtariau, kad jam koks lietuvių kalbos žinovas įbūbnijo. Gerokai išsikalbėjus, Florijonas pareiškė, kad jam patiktų "ugniakarys". Nedaug galvojęs, aš jam pritariau. Pažiūrėsim ką kalbininkai pasakys. Tik prisibijau, kad kas nepadarytų klaidos ir neparašytų: "ugniakurys". Čia būtų tragedija.

Rochesterio lietuvių studentų tautinių šokių grupė Žilvinas.

ROCHESTER

ROCHESTERIO JAUNIEJI ŽILVINAI

Š. m. liepos trečioji, galima sakyti, bus laisvojo pasaulio lietuvių jaunimo didingoji šventė, tautinės gyvybės pademonstravimas. Tai Aštuntoji laisvojo pasaulio tautinių šokių šventė, Hamiltone, Kanadoje. Į šventę suskris apie 2000 gražiausio lietuvių jaunimo, kuris supins lietuvių tautos kultūrinių vertybių — gražiųjų tautinių šokių vainiką ir liudys tėvynės ir pasauliui, kad esame gyvoji tautos dalis išeivijoje.

Į šventėje šokančių gretas rikiuojasi ir Rochesterio jaunatviškai nusiteikęs ŽILVINAS.

Šis tautinių šokių ansamblis, palyginant, jaunutis. Jį entuziastų jaunuolių būrelis įsteigė 1984 m. rugsėjo mėn. Ansamblyje susibūrė jau anksčiau tautinius šokius šokę šokėjai, tad ir pats ansamblis savo veikla visuomenėje ėmė sėkmingai reikštis. Netrukus, gerai pasiruošęs, žilvinas dažnai pasirodydavo savajame telkinyje, atlikdamas menines programas.

Šio ansamblio daugumą sudaro studentai. Ansambliui vadovauja Paulius Laukaitis, o šokių paruošime dalyvauja visi šokėjai, nes turi didelę šioje srityje patirtį.

Ansamblis praktikuoja ne vien tik tautinius šokius, bet į savo programas įtraukia lietuviškus vaidinimus, dainas, lietuviškas pasakas. Ansamblio administravimu rūpinasi visi šokėjai, specifines pareigas eina Paulius Laukaitis — pirmininkas, Laurynas Vismantas — sekretorius-ryšininkas. Drabužiais rūpinasi šokėjos Danutė Krokytė-Gečienė ir Susan Leurgans.

Veikia ir žilvino vaikų šokėjų grupė. Jai vadovauja Audra Alksninytė Holden. Ši šokių grupė dažnai pasirodo programose drauge su studentų ansambliu. Grupės akordionistė yra Reginna Urbanienė.

Ansamblis žilvinas yra pasiekęs aukšto meninio lygio, aktyvus, žinomas visoje New Yorko valstijoje ir už jo jos ribų.

Žilvinui linkme geriausios sėkmės, puoselėjant lietuvių tautinį šokį ir gero vėjo į Aštuntąją tautinių šokių šventę, Hamiltonan.

J. Janušaitis

LOS ANGELES

• **LKVS Ramovė Los Angeles skyriaus** naujai išrinkta valdyba š. m. vasario 7 d., susirinkusi pirmam posėdžiui, pareigomis pasiskirstė sekančiai: pirmininkas Kęstutis Grigaitis, sekretorius Vladas Gilys, iždininkas Pranas Dovydaitis, nariai dr. Juozas Varnas ir Jurgis Uksas.

ROLL FORM OPERATORS

Automotive supplier has openings for Roll form operators experienced in the setting up and running of stainless and galvanized material of 1½ YODER and TISCHKEN Rolling Mills. Clean safe work environment with top pay and excellent benefits. Growth opportunity. Call Dave 313-961-2888 forappointment. (7-13)

• **PERKANT IR PARDUODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.**

GT INTERNATIONAL

RŪTA PAUPERIENĖ, ĮSTAIGOS VEDĖJA

G.T. INTERNATIONAL dėkoja visiems klientams, kurie įgalino šios įstaigos augimą ir patarnavimų plėtimą. Kviečiame jus keliauti su mumis šiais metais.

1988 EKSKURSIJŲ TVARKARAŠTIS

Nr. 8800/SA	**Pietų Amerika:** 5 d., Rio, Iguassu Falls, 4 Buenos Aires balandžio 7-18.
Nr. 8801	**Lietuva** 15 d., Maskva 2 d., gegužės - 16 - birželio 3
Nr. 8802/F	**Lietuva** 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Amsterdamas 3 d., birželio 13-29.
Nr. 8803/M	**Lietuva 10 d., Maskva 1 d., birželio 14-26.**
Nr. 8804/BAL	**Pabaltijis: Klaipėda 2 d., Vilnius 5 d., Ryga 2 d., Talinas 2 d., Helsinkis 2 d. ir 2 dienos laive, liepos 4-19.**
Nr. 8806/F	**Lietuva** 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Amsterdamas 3 d., liepos 18 — rugpjūčio 3.
Nr. 8807/M	**Lietuva** 10 d., Maskva 1 d., liepos 19-31.
Nr. 8808/F	**Lietuva** 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Amsterdamas 3 d. rugpjūčio 15 - 31.
Nr. 8809/M	**Lietuva** 9 d., Maskva 2 d., rugpjūčio 16 - 28.
Nr. 8810/F	**Lietuva** 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Vakarų Vokietijoje (Octoberfest) 5 d., rugsėjo 19 - spalio 7.
Nr. 8811/M	**Lietuva** 9 d., Maskva 2 d., rugsėjo 20 - spalio 2.

G. T. INTERNATIONAL tvarko visus kelionių reikalus oro, vandens ir sausumos keliais. Turizmui ar biznio kelionei kreipkitės pas mus.

G.T. INTERNATIONAL padeda sudaryti iškvietimo dokumentus artimiesiems iš Lietuvos.

NORI PASAULIO PAMATYTI?
KREIPKIS Į G.T.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
10401 S. ROBERTS ROAD
PALOS HILLS, ILLINOIS 60465
TELEFONAS: (312) 430 - 7272

REMKIME TAUTOS FONDĄ

nes tik nuo mūsų priklauso kiek esame pajėgūs ginti ok. Lietuvos bylą laisvajame pasaulyje.

Neužmirškime LIETUVOS LAISVĖS IŽDO pagerbdami savo artimųjų atmintį ar tvarkydami savo palikimų reikalus.

Jūsų auka TAUTOS FONDUI remia ELTA biuletenių leidimą 6 kalbomis ir padeda skleisti informaciją apie tikrą padėtį ok. Lietuvoje.

Visos aukos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių, IRS Cert. No. 51-0172223.

TAUTOS FONDAS
LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.
P. O. Box 21073
Woodhaven, N. Y. 11421

Jonas Jurkūnas

Turime būti kantrūs ir atsparūs

Tai kiekvienos kovos būtinybė

Inž. Jono Jurkūno kalbos, pasakytos vasario 13 d. Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minėjime St. Petersburge, santrauka.

Lietuvių tauta, kaip ir kitos tautos savo istorijoje, turėjo daug praradimų ir nesekmių, bet ir daug laimėjimų. Karalių ir kunigaikščių Lietuva nebuvo laiminga tautiniu požiūriu. Didžiausia nesekmė ir smūgis buvo karaliaus Mindaugo nužudymas - nužudymas įžvalgaus valdovo, kuris pirmasis iš Lietuvos valdovų suprato krikšto politinę prasmę ir jo reikalingumą. Kažin kas būtų įvykę, jei lietuvių tautos krikštas būtų galutinai įsitvirtinęs dar Mindaugo viešpatavimo metu ir nebūtų buvę progos Jogailos ir jo ponų pa tarnavimams? Bet, deja, įvyko kitaip. Tai viena iš didžiausių nesėkmių kunigaikščių ir karalių Lietuvoje.

Naujoje lietuvių tautos istorijoje, pagal rašytoją Vytautą Alantą, turime du didžiausius laimėjimus, o tretysis - pralaimėjime. Pirmasis - tai lietuvių tautinės sąmonės pažadinimas, prasidėjęs su dr. Basanavičiaus "Aušra". Tą sukaktį gažiai paminėjome 1983 metais. Antrasis - tai Lietuvos Tarybos Vasario 16 d. aktas, atstatantis nepriklausomą, demokratiniais pagrindais sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniumi. Trečiasis - dideliam pralaimėjime laimėjimas, tai 1944-53 metų partizaninis karas.

Šiandien jau septyniasdešimt metų nuo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo. Nebuvo lengvas Lietuvos Tarybai kelias. Karo eigoje politinė ir karinė situacija dažnai buvo neaiški ir kaleidoskopiškai besikeičianti. Taryba buvo vokiečių ir ignoruojama, ir grasinama. Jai duoti pažadai buvo ir keičiami, ir nepildomi. Finansinė padėtis dažnai buvo skurdi ir toli gražu nepakankama. O ir savųjų dvidešimties Tarybos narių tarpe nuomonės nevisada derindavosi ir kartais būdavo skirtingos. Bet, vertinant visą Lietuvos Tarybos darbą, jis buvo ne tik pozityvus, bet ir sėkmingas. Savo svarbiausiąjį uždavinį - atsteigti nepriklausomą, savarankišką gyvenimą lietuvių tautai - Taryba įvykdė.

Petras Čepėnas savo Naujųjų Laikų Lietuvos istorijoje pabrėžia, kad keli rimti vokiečių istorikai gražiai įvertinoTarybos darbą. O taip pat ir buvę kieti, ir kartais labai atšiaurūs su Lietuvių Taryba derybininkai - kaip Vokietijos vicekancleris Friedrich Payer ir karinės vokiečių vadovybės atstovas Rudolf Nadolny - vėliau savo surašytuose atsiminimuose Lietuvos Tarybos veiklą įvertino teigiamai.

Buvęs Lietuvos pasiuntinys Prancūzijoje, garsusis poetas Oskaras Milašius tą darbą apibūdino sakydamas, kad Lietuvos Valstybės Taryba yra įrodžiusi absoliutišką patriotizmą ir politinį brandumą.

Vasario 16 d. aktas atstatytai nepriklausomai Lietuvai, kad ir teturėjusiai tik 22 metus, buvo kaip politinė, kultūrinė ir kartu tautinė injekcija. Visuotinai grįžo lietuvių kalba į mokyklas, įstaigas ir miestus. Lietuviškas žodis, kaip ant to legendinio kalno paliestas žiburys, pabiro po visą kraštą, paragindamas visus keltis, stiprėti eko nominiai, siekti mokslo ir kultūrinių aukštumų, rungtyniauti su kitomis tautomis. Ir rungtyniavom, ir vijomės - ir kai kur prisivijome, o kai kur net pralenkėme.

Bet raudonasis tvanas sustabdė mūsų laisvą ir nepriklausomą gyvenimą. Okupantų apetitai nesikeičia. Lietuvos Brastos Sutartimi 1918 m. kovo 3 d., ir papildomai tų pačių metų rugpiūčio 27 d., Sovietų Rusija atsisakė suvereninių teisių į Lietuvą ir pripažino Lietuvos gyventojams teisę spręsti savo ateities politinį likimą. Po 21 metų, 1939 m. rugpiūčio mėn. tie patys kontragentai - Sovietų Rusija ir Vokietija - pasirašė Molotovo–Ribbentropo paktą (sakoma, kad da bar sovietai jo neranda) su slaptu protokolu, pagal kurį Vokietija perleidžia sovietų sferon Lietuvą už septynis su puse milijonų aukso pinigėlių. Ar tai nešlykštus pasityčiojimas iš žmogaus ir tautų apsisprendimo teisių, kuriomis okupantai bandė tada, ir dabar bando kaišytis?! Melo imperijai viskas yra leistina. Vakarų pasaulis yra perdaug neatsparus, savanaudiškas ir nesunkiai pasiduodantis melo propagandai.

Perspėjančių balsų netrūko anksčiau, netrūksta jų ir dabar. Tik prisiminkime Solženitsyno ir mūsų Simo Kudirkos liudijimus. Prisiminkime kai kurių sovietų, buvusių aukštų pareigūnų NKVD pakopose, pasitraukusių į Vakarus vėliau paskelbtus periodinėje spaudoje pasakojimus. Štai, kad ir Petersburg Time šių metų sausio 13 d. numery, James J. Kilpatrick kolumnoje pakartota pernai mirusio, buvusio Jungtininių Tautų Generalinio Susirinkimo pirmininko, Charles Malik vienos įspėjančios kalbos ištrauką:

"Vakarai galėjo apsisaugoti nuo komunistinių laimėjimų, jei žmonės bent retkarčiais sukiltų, jei jie nebūtų apimti minkštumo ir apatijos, jei jie nugalėtų savo godumą, jei jie būtų noraliai stiprūs, jei jie nebūtų siauri ir savanaudžiai, jei jie nebūtų maži ir kvaili, jei jie būtų bent kiek dideli, jei jie žinotų kas yra pralošiama, jei jie nebūtų hipokritai ir jei jie ne norėtų žygiuoti tik lengvu keliu."

Be abejo, tai labai taiklus vakariečių apibūdinimas. O mums dar daug darbo ir pastangų reikės, kad mes galėtume tą lengvą kelią pakreipti teisingu Lietuvai keliu.

Paskutiniai įvykiai bei pareiškimai prieš susitinkant prezidentui Reaganui su Gorbačiovu niekuo nėra perdaug mums žadantys. Valstybės sekretoriaus pavaduotojas John Whithead buvo paklaustas,per tarptautinę televizijos programą "Worldnet" 1987 m. lapkričio 30 d., ar per aukščiausio lygio susitikimą Jungtinės Valstijos paklaus sovietų, kodėl Pabaltijo kraštų piliečiai yra įkalinami ir dedami į psichiatrines už tai, kad naudojasi sovietų konstitucijos garantuotomis laisvėmis? Ir, ar Jungtinės Valstijos yra pasiruošusios remti Pabaltijo kraštų reikalavimą dėl apsisprendimo teisės? Jo atsakymas - *"Mes nesame pamiršę, kokiu būdu Pabaltijo kraštai prarado savo nepriklausomybę. Ir visuomet prisiminsime, kaip visuomet prismins ir tų kraštų žmonės. Mes ir toliau smerksime sovietus už bet kokius tų žmonių teisių pažeidimus. Kada tik jie bus įkalinami, mes tai pasmerksime. Pasmerksime bet kokius suvaržymus taikomus tiem žmonėm, kurie dalyvauja politinėje veikloje. Tų kraštų ateitis nėra mūsų rankose. Aišku, mes ir toliau atidžiai padėtį stebėsime. Tuo tarpu Pabaltijo žmonėms neturėtų būti grasinama, jų gyvenimui ar laisvėms neturėtų būti grasinama todėl, kad jie pasirenka dalyvauti politinėje veikloje."*

Ar atsakymas nėra mandagus išsisukinėjimas *"... tų kraštų ateitis nėra mūsų rankose. Aišku, ir toliau mes padėtį stebėsime ..."* Juk tik stebėsime, ir nieko daugiau? ...

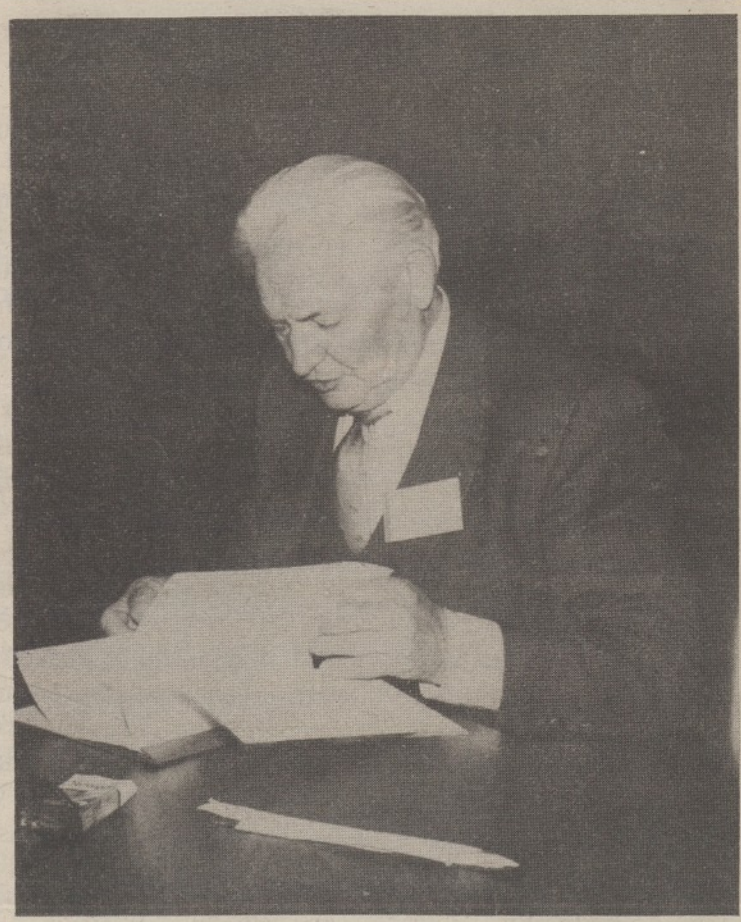

Inž. Jonas Jurkūnas

Gruodžio 3 d. prezidentas Reaganas susitiko su žmogaus teisių oraganizacijų atstovais. Savo kalboje jis pabrėžė, kad per pasitarimus su generaliniu sekretoriumi Gorbačiovu kels ir žmogaus teisių klausimus, teigiamai įvertino kai kurias prošvaistes Sovietų Sąjungoje: *"Net atleisti kai kurie žodžio laisvės suvaržymai. Pavyzdžiui, šiais metais Pabaltijo kraštuose buvo surengtos demonstracijos Hitlerio-Stalino pakto pasirašymo metinių proga ir prisimenant sovietų įvykdytą okupaciją 1940 metais. Faktas, kad šiuos protestus iš vis buvo leista surengti, teikia vilčių"* – kalbėjo prezidentas Reaganas. Tačiau šalies vadovas taip pat išreiškė susirūpinimą likimu tų politinių bei religinių kalinių, kurie tebėra lageriuose, tremtyje arba psichiatrinėse.

Džiugu, kad prezidentas paminėjo Hitlerio-Stalino paktą ir įvykdytą 1940 metų sovietu okupaciją. Bet manau, kad prezidentas galėjo turėti žinias kas vyko po tų protesto demonstracijų – kad pagrindiniai rengėjai buvo ir fiziniai ir dvasiniai persekioti. Gaila, tačiau, kad minimos tik žmogaus teisės, bet pamirštamos tautų teisės.

Bet visa tai neturėtų stabdyti mūsų tęsiamos kovos.

... Ateis pavasariai - paskęs
laukai žieduose,
Miškuose pirmosios žibuoklės
sužydės –
O kas ateis prie tavo kapo,
žuvęs partizane,
Ir kas vainiką iš pirmų žiedų
uždės? ...

Jau trisdešimt penki metai mus skiria nuo partizaninių kovų pabaigos Lietuvoje. Jos vyko aštuonis su viršum metų. Tai kovos, trukusios palyginamai ilgai ir pareikalavusios daug aukų. Kęstutis K. Grinius, savo pernai išėjusioje knygoje "Partizanų kovos Lietuvoje", duoda šiuos partizanų skaičius: 1945 metais veikė 12,000 partizanų, 1946 m. - 10,000, 1947m. - 10,000, 1948 m. - 8,000, 1949 m. - 5,000, 1950 m.- 2,000, 1951 m. - 1,000 ir 1952 m. - 500. Iš viso,labai konservatyviai skaičiuojant, partizanavimo metu jų būta 50,000.

Pulk. ltn. Gregory Burlitzki, daręs Lietuvos miškų valymus su įsakymu "sunaikint vadinamų banditų sąjūdį", Kersteno Komitetui tarp kitų dalykų liudijo:

"Laikotarpyje 1950-51 visai kovai prieš Lietuvos vadinamų banditų sąjūdį buvo skirtos dvi divizijos: 2-ji ir 4-ji specialių uždavinių divizijos. 2-sios specialių uždavinių divizijos štabas buvo Vilniuje, ir jos viršininkas buvo generolas Vetrov, o 4-ji specialių uždavinių divizija buvo Šiaulių mieste ir šios divizijos viršininkas buvo generolas Pašov. Šios dvi divizijos, vadovaujamos mano suminėtų generolų, vykdė visą kovų akciją prieš vadinamų banditų sąjūdį Lietuvos sovietinės socialistinės respublikos teritorijoje, žinoma, kooperuojami ir padedami vietinių NKVD junginių. 1949-51 tarp narių tų divizijų, kurias esu suminėjęs, buvo daug atsitikimų, kada kareiviai, seržantai ir net karininkai, vykdydami šiuos baisius uždavinius, kuriuos jiem buvo skyrusi vyriausybė, dezertyravo protesto ženklui. Ir įsakymai šukuoti įvairius miškus, ieškant vadinamų banditų, šių kareivių buvo vykdomi tik formaliai, nenatūraliu būdu.' (Išrauka paimta iš Daumanto Partizanai)

Iš anapus tai partizaninei kovai mėginama primesti

(Nukelta į 10 psl.)

Turime būti kantrūs ir atsparūs...

(Atkelta iš 9 psl.)

įvairiausi epitetai, kad tai buvo banditai teroristai, kad vykusi klasių kova, kad vykęs pilietinis karas. Bet visa tai tik propagandai. Ir jie, ir mes gerai žinome , o ištrauka iš pulk. Burlitzkio liudijimų patvirtina, kad tai buvo tautos pasipriešinimas okupacijai, ir tai visos tautos, be klasių skirtumo. Tai buvo visuotinė, spontaniška ginkluota kova prieš okupantą. Kovojo rusų armija su NKVD daliniais prieš Lietuvos laisvės kovotojus partizanus.

Tiesa, taip ginkluotas pasipriešinimas neatnešė ginkluoto laimėjimo. Bet ar tas pralaimėjimas neneša laimėjimų lietuvių tautos ateičiai? Ar rezistencinė kovos dvasia po dvidešimt metų neatgijo 1972 m. su Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika, ar ji neatgijo su Kalantos ir kitų susideginimais, ar ji neatgijo šimtais disidentų praėjusių Sibiro stovyklų kalinimo kančias ir išniekinimą? Ar ji, toji rezistencinė dvasia neatgijo pernai rugpiūčio mėn. Vilniuje, protesto demonstracijose? Ar ji nebuvo jaučiama ir Kaune, pernai prie Maironio paminklo švenčiant mūsų prisikėlimo dainiaus Maironio 125 metines? Taip, toji rezistencinė dvasia ir šiandien, praėjus 35 metams po tų pralaimėtų kovų Lietuvoje, yra gyva, tik ji reiškiasi kiek skirtingesne taktika – naujo, jauno tų kovų krauju aplaistytos Lietuvos žemės daigo – jaunimo nesenstančia ir nesustojančia kova už laisvę.

Tad šiandien, gerbdami nepriklausomybės karų savanorius, nepamirškime ir tų pasiryžėlių partizanų, žuvusių kietoje pasipriešinimo kovoje už tą pačią Lietuvą ir jos žemę.

Niekur neišeisi, niekur iš
laukų tu,
Kur dangus toks melsvas, kaip
melsvi linai.
Nors svetur ir auksu grįsti
miestai būtų,
Be tėvynės dūmų trokši tu
tenai.

(iš Kazio Inčiūros Tėviškė)

Nedaug kas iš mūsų prisimena, kad Jungtinių Amerikos Valstybių Senatas ir Atstovų rūmai 1948 m. birželio 18 d. išleido labai svarbų mums įstatymą "Displaced Persons Act 774". Pagal ta įstatymą vyriausybei buvo leista į Amerika atgabenti 205,000 tremtinių. Iš to skaičiaus 40% - taigi 82,000 - buvo paskirta Baltijos valstybėms ir rytinei Lenkijai. Pirgyvus ir jautrius visiems lietuviškiems darbams ir siekiams.

Mūsų politinis ir visuomeninis gyvenimas per tuos 40 metų bangavo ir turėjo daug įvairių pakrypimų ir išsiskyrimų, daug ginčų, kurių gal ir nereikėjo. Bet viena kryptimi jis pas visus mus buvo vienodas – tai siekimas ir kova už tautos laisvę ir nepriklausomybę

Išskirtinos ir išliekamos vertės tos kovos palaikymui turės du fondai: tai Lietuvių Fondas ir Tautos Fondas.

Lietuvių Fondas, įsteigtas dr. Razmos, dr. Baluko ir kitų iniciatyva, jau atšventė savo 25 metų sukaktį beveik su 4 milijonais dolerių. Lietuvių Fondas yra mūsų kultūrinių apraiškų rėmėjas ir kartu variklis.

Tautos Fondas, įsteigtas VLIKo iniciatyva, užregistruotas 1979 metais, šiandien jau pasiekęs vieno milijono dolerių, yra mūsų politinio, laisvės besiekiant, gyvenimo iždininkas-finansuotojas.

Per tuos keturiasdešimt metų išeivijos gyvenimas, įsiliejus į jį naujiems ateiviams, buvo daugiau ar mažiau reguliuojamas įvairiose organizacijose kiekvieno laisvu pasirinkimu, pagal savo profesines, ideologines ar politines pažiūras. Mūsų lietuviškoji drausmė rėmėsi meile, tiesa ir tautine ištikimybe.

Bet nesenai, kai kas iš mūsų pradėjo jaustis valdoviškai. Valdoviškai buvo sėdama prie 'apvaliojo' stalo pamirštant, kad sėdima nors su lietuviais, bet okupanto diktuojamais. Lengvai pritarti ir Vilniaus pilies atstatymui ir Mažvydui paminklo projektui – kad išeivijos lietuvių pinigėlis nuriedėtų į anapus mieji tremtiniai pradėjo pasiekti Amerikos krantus 1948 m. vėlų rudenį. Per du metus Amerikos lietuvių koloniją papildė maždaug 28,000 naujųjų ateivių. Neabejotina, tai buvo didelis įnašas į tuometinį Amerikos lietuvių gyvenimą, nes naujųjų ateivių tarpe buvo daug išsimoksliniusių žmonių. Daug kultūrininkų, visuomenininkų, daug specialistų įvairiausiose profesijose.

O štai jau 40-ties metų sukaktis. Šiam trumpam prisiminime būtų neįmanoma nors dalinai apibudinti tų 40 metų eigos, visų renginių, įvykių, visų pastangų ir visų pasisekimų ar nepasisekimų, o taip pat ir įvairių laimėjimų Bet prie kai kurių ėjimų ar krypčių neišvengiamai reikia stabtelėti ir pasisakyti, nors jų perdaug nedetalizuojant.

Didžiai vertinant reikia didžiuotis visais mūsų kultūriniais atsiekimais, o ypač literatūroje, dailėje, muzikoje ir moksle (nors svetimuose universitetuose). Išskirtina išlie kančios vertės Juozo Kapočiaus išleistoji Lietuviškoji Enciklopedija. Tai ištesėtas didelis darbas, šios rūšies pirmasis mūsų kultūros istorijoje.

Džiaugiamės galį melstis lietuvių kalba lietuviškų parapijų bažnyčiose. Vertiname tikėjimo ir lietuviško žodžio jungtį, padedantį mums subręsti ir išlikti lietuviais.

Lietuvių mokytojų pasišventimas lituanistinėms mokyklom per tuos 40 metų buvo nepaliaujantis, įdiegęs lietuviškumo jausmą ir lietuviškumo prasmę tūkstančiams lietuviško jaunimo.

Komunikacijos priemonės - lietuviškoji periodinė spauda ir radijo išlaikė mus Reikia tikėtis, kad dar daug projektų anieji pasiūlys, kad sumažinti mūsų finansinį kapitalą ir palaužti mūsų atsparumą. Ir visa tai vadinama bendradarbiavimo su kraštu vardu, - o poetiškiau kaip kurių išsireikšta - prakirtimu langų okupuotiem lietuviams kad jie neuždustų. Juk turbūt tai yra tik gudri meškerėlė pasigauti mūsų pinigėlį, kad kaip nors sumenkinti mūsų fondų augimą, mažinant jų kapitalą ir įtaką, nes tie fondai yra ilgiems laikams. Bet – pagyvensim, pamatysim!

Nemanau, kad iš meilės lietuviams ir iš meilės savo 'glasnost' Gorbačovas šiomis dienomis, pagal gaunamas iš Lietuvos žinias, į Vilnių yra atsiuntęs apie 10,000 enkavadistų 'padėti' lietuviams švęsti vasario 16 dieną. Pabaltiečių biuro Strasburge šios dienos telefoniniu pranešimu VLIKo pirmininkui dr. K. Bobeliui,

– Vilniuje Rasų kapinės jau kelios dienos enkavedistų apsuptos ir žmonės neįleidžiami;

– Sadūnaitei ir kitiems žinomiems disidentams telefonai šiuo metu išjungti;

– Sadūnaitei NKVD majoras Reinys mėgino grasinti gatvėje, bet ji buvo praeivių užstota ir apsaugota;

– Šiandien Šiluvoje turinčios vykti didelio mąsto pamaldos;

– Visur milicijos apsauga labai sustiprinta;

– Visa Lietuva bando švęsti Vasario 16-ją.

Be abejo - ir vėl bus aukų, ir vėl bandymų dienos. Bet laisvės kova visada aukomis palydima.

Šios dienos rimtyje solidarizuojame su okupuota, bet kovojančia tauta. Okupantas keičia veidą ir taktiką - anksčiau mus vadinęs fašistais, atplaišomis bei visokiausiais kitais vardais, šiandien jau sučiulba kita giesmele.

Mes turime būti kantrūs ir atsparūs - tai kiekvienos kovos būtinybė. Taip, kaip per praėjusius 40 metų, tegu ir toliau mūsų veiklą lydi meilė, tiesa ir tautinė ištikimybė!

Šis tas jau užkliūva...

Kai Maskvos teatre prieš kurį laiką buvo pradėta rodyti Michailo Šatrovo pjesė "Lietuvos Brastos taika", pats tas faktas laikytas neblogu vadinamosios glasnost ženklu. Toje pjesėje pasirodo Trockis ir Bucharinas, abu Stalino nužudyti, taigi jau nebe žmonės. Apskritai Šatrovas jau buvo lyg ir oficialiuoju Kremliaus dramaturgu, nors prieš 20 metų, Brežnevo laikais, ta jo pjesė buvo uždrausta. O tas pats Brežnevas ir visi politbiuro nariai ėję į teatrą žiūrėti jo kūrinio apie Lenino paskutines dienas.

O dabar Šatrovas vėl susilaukė nemalonumų dėl savo antistalinistinės pjesės "Ir taip toliau, be pertraukos". Užsipuolė tą darbą dideliu straipsniu "Sovietskaja Rosija" laikraštyje du istorikai. Šatrovas skelbiąs herezijas. Kokias? Sovietiniu požiūriu neklystantis Leninas čia kaltinamas, kad leidęs Stalinui perimti valdžią. "Pravda" taip pat nurodė, kad Šatrovas sumaišęs istoriją ir savo fantaziją.

Gal ir ne vien tai užerzino grynuosius ideologus. Veikale tam tikrą vaidmenį turi anų laikų žymi vokiečių komunistė Roza Luksemburg, ir ji, be kita ko, pasako, kad biurokratai lėta mirtimi numarins bet kurią revoliuciją, kuri nesugebės išsaugoti žodžio laisvės, laisvų rinkimų, laisvos spaudos ir laisvų profesinių sąjungų.

Susilaukia kritikos jau ir kiti glasnost vykdytojai. "Pravdoje" buvo užsipultas "Ogoniok" redaktorius Vitalis Korotič, kad savo leidinyje veidmainiaująs ir tyčia spausdinąs skaldymą keliančius straipsnius. Ypač jam prikišama, kad pasityčiojęs iš buvusio rašytojų sąjungos pirmininko Markovo. Jis esąs kaltas ir dėl to, kad spausdinąs reportažus, kuriuose neigiamai v a i zduojama Afganistane kovojanti sovietinė armija.

Korotičą užsipuolė ir Ukrainos laikraštis "Darbininku gazeta". Mat jis yra buvęs Ukrainos rašytojų sąjungos pirmininkas, ir dabar jam prikišama, kad Brežnevo laikais sugebėjęs puikiai daryti karjerą.

Ar tie puolimai reiškia, kad jau baigiasi glasnost mėnesiai, ar kad konservatoriai susigriebė pasinaudoti didesne spaudos laisve ir atsikirsti liberalams?

Atsakymo niekas neturi, ir galima tik spėlioti. "Literatūroje ir mene" buvo atpasakotos gruodžio mėn. Maskvoje įvykusio rašytojų sąjungos publicistų tarybos pasisakymų mintnys. Daug negerovių iškelta. Be kita ko, sakyta, kad, keliant negeroves, dar vis dairomasi, iš kur vėjas pučia. Nebijančių pasekmių publicistų visoje Sov. Sąjungoje esą tik kelios dešimtys. Biurokratija dar tebesanti stipri — po drąsesnio pasisakymo autorius dar netikėtai dingstąs skaitytojui iš akių.

(kb)

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.
1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.
Tel.: 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ — PARAMĄ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkas J. Mažeika

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerių ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

Vasario Šešioliktoji Chicagoje

Mečys Valiukėnas

Lietuvos valstybės atsta tymo 70-ji sukaktis Chicagoje praėjo didingai ir darniai. Pagrindinį minėjimą, įprastine tvarka, surengė Chicagos lietuvių taryba, pirmininkaujama Matildos Marcinkienės Amerikos lietuvių tautinės sąjungos atstovės. Jos artimiausi talkininkai - kiti ALT S-gos atstovai: I. Andrašiūnas, P. Buchas, V. Dargis, O. Kremeris, V. Lenkevičienė, S. Mankus ir kiti.

Minėjimas įvyko vasario 13-14 dienomis. Vasario 13 d.,vidurdienį, Jaunimo centro sodelyje tradicinėmis apeigomis pakeltos JAV ir Lietuvos vėliavos, padėti vainikai prie paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę. Prisimenant ir pagerbiant visus žuvusius dėl Lietuvos laisvės, kalbas pasakė J. Masilionis, Aukšt. lituanistinės mokyklos direktorius ir Linas Paulius, tos mokyklos mokinys.

Sekmadienio rytą įvyko pamaldos Lietuvos intencija lietuvių katalikų ir ev. liuteronų bažnyčiose. Minėjimas -akademija įvyko Marijos aukšt. mokyklos salėje. Jį pravedė Matilda Marcinkienė. Dariaus -Girėno ir Don Varnas veteranų postų vadams komanduojant, ant scenos išrikiuotos valstybinės, veteranų postų, šaulių ir eilės kitų organizacijų vėliavos. Sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai, vad. solistei Audronei Gaižiūnienei, akompanuojant muzikui Dariui Polikaičiui. Invokaciją perskaitė kun. Fabijonas Kireilis. 1918 m. vasario 16 d. Valstybės tarybos nutarimą pagarsino moksleivis Saulius Eidukas, jo sesutė Gailė Eidukaitė perskaitė JAV prezidento proklamaciją, kurią ja vasario 16 d. skelbiama lietuvių diena! Minėjime dalyvaujantieji kariuomenės kūrėjai-savanoriai - J. Bedkauskas, J. Tamulis ir A. Valys - pagerbti publikos plojimais, rengėjų tarnybai prisegant jiems po gėlę. Pašokęs iš vietos doc. Vytautas Skuodis kiekvienam savanoriui paspaudė ranką, tuo mostu be žodžių išsakydamas, kad savanorių dvasia gyva ir nūdienėje Lietuvoje! Akademijoje negalėję dalyvauti savanoriai-kūrėjai buvo aplankyti jų namuose Altos narių.

Trumpą, prasmingą žodį minėjimo dalyviams taria Lietuvos gen. konsulas Chicagoje Vaclovas Kleiza. Viltingą žvilgsnį į Lietuvos ateitį savo sveikinime pareiškia JAV kongresmanas Marty Russo.

Tribūnoje pasirodo prelato dr. J. Prunskio pristatomas JAV kongresmanas Walter Lipinski. Prelatui tarus, kad Walter Lipinski esąs vienas iš tų demokratų kongresmanų, kurie balsavo už JAV paramą Nikaragva kontrams, salėje kilo triukšmingos ovacijos. W. Lipinski ilgesne kalba sudarė įspūdį, kad jis realiai supranta Sovietų sąjungos nūdienę padėtį ir ėjimus.

Prof. Vytautas Skuodis, kaip gyvas liudininkas, ramiu tonu kalbėdamas, atskleidė dabartines nuotaikas bei galvoseną ok. Lietuvoje ir persigrupuoti bandančioje Sovietijoje. Paskaita palydėta ilgais plojimais.

Sveikinimus lietuviams Sovietų Sąjungos pavergtųjų tautų vardu, jungdamiesi į bendrą darbą prieš okupantą, pareiškė dr. Myroslaw Charkevych - ukrainiečių atstovas, ir Ilmars Bergmanis - latvių atstovas. Pavergtųjų tautų bendrojo komiteto Illinojuje vardu sveikino mūsų nenuilstantis visuomenininkas Kasimir Oksas, mesdamas šūkį lietuviams nebalsuoti už politikus, kurie nepažįsta Sovietų Sąjungos sistemos ir kėslų. Trumpą sveikinimą pareiškė aldermanė Marlene Carter.

Lietuvos kariuomenės savanoriai-kūrėjai dalyvavęVasario 16 minėjime Chicagoje. Iš kairės: J. Bedkauskas, A. Valys ir J. Tamulis. J. Tamulaičio nuotr.

GEDIMINO SAPNAS, vaizdelio skaitovės: A. Šlenytė, R. Putriūtė, V. Gaižutytė, A. Mikučauskaitė, V. Meilytė ir D. Ancevičiūtė. J. Tamulaičio nuotr.

Po to seka ALT S-gos skelbto jaunimo rašinių konkurso premijų įteikimas, vicepirm. Vidai Jonušienei pranešus, kad I-ji premija $250 paskirta Editai Nazarai tei, Kanadoje, III-ji premija $100 Vijai Bublytei ir po $25 - A. Budreikienei, M. Motekaitytei, D. Brazaičiui, L. Grigaitytei, G. Vygantui ir V. Vygantaitei. Minėjime dalyvavusiems keturiems chicagiškiams buvo įteiktos premijos, kitiems - pasiųstos paštu. Laimėjusių vardu, už konkurso organizavimą ir gautąsias premijas, gražiai padėkojo Vija Bublytė.

Kristijono Donelaičio pradinės ir aukštesniosios mokyklų moksleiviai sėkmingai ir darniai atliko meninę programą, kuriai vadovavo šios mokyklos mokytojas, muz. Darius Polikaitis. Pranešėja - Gailė Eidukaitė. Keletą eilėraščių, per kelis išėjimus, gražiai deklamavo Audra Gaižiūnaitė ir jos broliukas - 4 sk. mokinys Andrius Gaižiūnas. Gražinos Sturonienės paruoštą vaidinimą "Gedimino sapnas' atliko arti 30 aktorių. Mokytojos Dalios Polikaitytės paruoštus tautinius šokius - Šustą ir Malūną - atliko 7 ir 8 klasės mokiniai, palydint akordeonistui Arūnui Polikaičiui.

Dainų koncertą atliko jungtinis K. Donelaičio mokyklų choras, diriguojamas Dariaus Polikaičio. Koncertinė dalis iššaukė publikos šiltas simpatijas ir ovacijas. Atsidėkodamas dirigentas pakvietė dainininkus papildomai atlikti porą dainų. Koncertą baigiant šaunusis jaunimas, drauge su minėjmo dalyviais, sugiedojo Lietuva brangi.

Bendrai - šis Vasario 16 d. minėjimas, savo programa ir jos slingtimi, buvo gerai organizuotas ir atliktas. Jo rengėjams, jų talkininkam bei programos atlikėjams priklauso padėka.

Konsulariniame priėmime Vasario 16 proga Illinois universitete. Iš kairės: Barbados konsulas, A. Kleizienė, gen. garbės konsulas V. Kleiza, Barbados konsulo žmona, gen. garbės konsulė J. Daužvardienė ir Liuksemburgo konsulas su žmona. J. Tamulaičio nuotr.

DR. BOBELIS PERRINKTAS VLIKO VALDYBOS PIRMININKU

Š. m. vasario 20 d. įvyko Chicagoje VLIKo Tarybos posėdis, kuriam pirmininkavo Lietuvos Ūkininkų Partijos atstovas Petras Dirda.

VLIKo valdybos pirmininku Taryba perrinko (10-čia balsų) ilgametį VLIKo valdybos pirmininką dr. Kazį Bobelį sekančiai 3-jų metų kadencijai. Inž. A. Rudžio pristatytas kandidatas, dr. V. Dambrava gavo 4 balsus. (Lietuvių Vienybės Sąjūdžio atstovas A. Regis susilaikė).

Po VLIKo valdybos pirmininko perrinkimo, vicepirm. dr. D. Krivickas pristatė ir Taryba patvirtino naują valdybą. Taip pat buvo svarstyta ir priimta VLIKo veiklos sąmata 1988-tiems metams.

NEPAMIRSKITE ATNAUJINTI DIRVOS PRENUMERATĄ

PLAČIAI IR IŠKILMINGAI PAMINĖTA VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI...

(Atkelta iš 1 psl.)

kelti ar laisvesnį gyvenimą suteikti. Viskas tebėra paremta Raudonosios armijos durtuvais ir KGB teroro veiksmais.

Grįžtant prie šių metų Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimų, pateiksiu tik Chicagoje ir apylinkėse gyvenančių lietuvių suruoštus minėjimus. Minėjimai žinomi plačiajai lietuvių visuomeneni, buvo pradėti vasario 7 d. Tą dieną netolimoje Beverly Shores, Ind. vasarvietėje, kur nuolat gyvena grupė lietuvių ir yra susibūrę į gražiai veikiantį klubą, vadovaujantį lietuvių visuomeninei veiklai, minėjimą pradėjo pamaldomis ir tęsė vietos restorano salėje. Naują ir įdomiais pergyvenimais perpintą paskaitą skaitė iš komunistinio kalėjimo praėjusiais metais išleistas ir Chicagoje apsigyvenęs disidentas prof. Vytautas Skuodis. Prof. V. Skuodžio gyvenimo kelias yra labai vingiuotas ir eršketiuotas. Gimė Chicagoje, su tėvais grįžo į Lietuvą, pergyveno okupacijas ir karą, išsimokslino ir dėstė Vilniaus universitete. Įsijungė į pogrindžio spaudą, suimtas, nuteistas 7 metams sunkaus režimo ir išsiųstas į gulagus. Atkalėjus skirtą bausmę, vietoj ištrėmimo, buvo grąžintas į Lietuvą ir duotas leidimas išvykti į Ameriką. Taigi, V. Skuodis iš Chicagos per Lietuvą, per sovietinio gyvenimo "universitetus" — Sibiro gulagus, Apvaizdos dėka sugrįžo į savo gimtinę — Chicagą. Tai tik keli V. Skuodžio gyvenimo bruožai, nes apie jį buvo plačiai rašyta lietuviškoje spaudoje ir kas domėjosi galėjo su juo susipažinti. V. Skuodis jau spėjo apkeliauti daug lietuviškų gyvenviečių ir papasakoti apie savo pergyvenimus bei Lietuvoje paliktas nuotaikas.

Prie V. Skuodžio sustojau truputi plačiau, nes jis yra kovotojas už žmogaus teises ir tikėjimo laisvę. Jis yra nesenai paleistas iš komunistinių gulagų ir gerai pažįsta jų metodus, o taip pat ir lietuvių nusiteikimą.

Tą pačią vasario 7 d. Lietuvos Vyčių Chicagos apskritis, p i r m ininkaujama operos solisto Algirdo Brazio, Martinique restorane, suruošė Prisiminimų banketą. Paminėta Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 70 metų sukaktis ir pagerbtas nepailstantis visuomenininkas, darbštusis žurnalistas prel. dr. Juozas Prunskis.

Taip pat vasario 7 d. ALTos Cicero skyrius, pirmininkaujamas A. Juškevičiaus, paminėjo Vasario 16-sios 70 metų sukaktį. Paskaitą skaitė V. Jokūbaitis, o meninę dalį atliko moterų šaulių dainos vienetas, vadovaujamas Juozo Sodaičio ir deklamatorė Bronė Variakojienė.

LB Brighton Parko apylinkė, pirmininkaujama Salomėjos Daulienės, Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktį minėjo šv. Mišiomis ir akademija parapijos salėje. Paskaitą skaitė jaunosios kartos akademikas dr. Petras Vytenis Kisielius, o meninę dalį atliko lituanistinė klasė ir Polikaičių ketvertukas.

Vasario 13 d. minėjimai vyko lituanistinėse mokyklose, o vasario 14 d. lietuviškose salėse.

Chicagos Lietuvių Taryba, vadovaujama Matildos Marcinkienės, k a s m etinį minėjimą suruošė Marijos mergaičių aukšt. mokyklos auditorijoje. Plačiau apie šį minėjimą rašo Mečys Valiukėnas.

LB Cicero apylinkė, pirmininkaujama R. Rimkaus, minėjimą ruošė II. 14 d. parapijos salėje. Paskaitą skaitė dr. P. V. Kisielius, o meninę dalį atliko mokiniai ir solistė Laima Stepaitienė.

LB Lemonto apylinkė, pirmininkaujama Vytauto Šoliūno, minėjimą suruošė II. 14 d. Lemonto aukšt. mokyklos salėje. Paskaitą skaitė Gintė Damušytė, o meninę programą atliko Maironio lit. mokyklos mokiniai, vadovaujami Rasos Poskočimienės.

Jaunimo centro valdyba, vadovaujama Salomėjos Endrijonienė, Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 70 metų sukaktį paminėjo tą pačią Vasario 16-tą, Jaunimo centro kavinėje. Programą vedė A. Ramanauskienė. Paskaitą skaitė buvęs Sibiro gulagų įnamis - kalinys Povilas Vaičekauskas, o meninę programą atliko Polikaičių kvartetas ir deklamatorė Alida Vitaitė. Šis prasmingas tą pačią dieną ruošiamas minėjimas, sutraukia nemažai vyresnio amžiaus žmonių, kurie nostalgiškai prisimena iškilmingai švęstą Vasario 16-tąją anais nepriklausomybės metais, kai paradavo kariuomenė, žygiavo studentų Korporacijos, šauliai, jaunimo organizacijos, skambėjo maršų garsai. Šiandien maskvinis okupantas neleidžia nė gėlytės padėti prie tautos pranašų ir dainių paminklų. Štai tau ir laisvė, skelbiama komunistinių vadų!

Vasario 19 d. Illinois universiteto Chicagos salėse, kur veikia lituanistikos katedra, gen. konsulo V. Kleizos, prof. Broniaus Vaškelio ir lietuviškųjų organizacijų komiteto vadovaujamo Birutės Jasaitienės, rūpesčiu buvo suruoštas konsularinis priėmimas reziduojantiems k o n s u lams, valstijos, miesto, universiteto, bažnyčios ir žinių tiekimo pareigūnams. Kokteilių pobūdžio priėmime dalyvavo keli konsulai ir įvairūs pareigūnai, o taip pat didokas skaičius ir lietuvių. Priėmime, kaip priimta, nebuvo kalbų, bet pasikalbėta ir pabendrauta, o taip pat aprūpinta anglų kalba literatūra apie esamą dabartinę Lietuvos padėtį. Šis atgaivintas priėmimas, paryškino apvalų 70 metų sukakties minėjimą ir apjungė visus lietuvius.

Vasario 20 d. suruoštas bendras Melros Parko lietuvių minėjimas Eagles salėje. Kalbėjo A. Stankevičius, meninę dalį atliko V. Rusteikis.

Vasario 21 d. buvo suruoštas minėjimac ALTo Lake apskrities skyriaus, pirmininkaujamo Alberto Vinicko, šv. Kazimiero liet. parapijoje, Gary, Ind. Paskaitą skaitė žurnalistas ir rašytojas Bronius Kviklys, o meninę dalį atliko solistai Margarita ir Vaclovas Momkai.

LB Marquette Parko apylinkė, pirm. Jonas Levickas, minėjimą sujungė su metiniu narių susirinkimu. Minėjimas vyko parapijos salėje, paskaitą skaitė Bronius Nainys, meninę programą atliko dainuojančios žemaitės — Bronė Stravinskienė, Aldona Underienė ir Dana Varaneckienė, palydint Kaziui Skaigirui. Deklamavo mokiniai.

Korp! Neo-Lithuania Chicagos padalinys, pirmininkaujamas Vyto Plioplio, Vasario 16 minėjimą suruošė vasario 21 d. L. T. Namuose. Paskaitą skaitė fil. Vytautas Kasniūnas, o montažą — Lietuva vaizduose, perteikė skaitovės Bronutė Barakauskaitė, Loreta Deveikytė, sesuo ir brolis — Rasa ir Vytas Pliopliai, paryškinant ekrane rodomais Lietuvos vaizdais.

Plačiau ar siauriau šią sukaktį prisiminė ir kai kurios kitos lietuvių organizacijos savo susirinkimuose.

Tai maždaug toks būtų vaizdas Chicagoje ir jos apylinkėse nuskambėjusio Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 70 metų sukakties minėjimo. Minėjimai buvo pradedami pamaldomis vietos bažnyčiose, dalyvaujant organizacijų vėliavoms, giedant himnus, kalbant invokacijas, skaitant nepriklausomybės paskelbimo aktą. Kur tik galėjo, dalyvavo ir žodį pasakė gen. konsulas Vaclovas Kleiza.

★

Šiais metais Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 70 metų sukaktis rado atgarsį ir Chicagos didžiojoje spaudoje, ko anksčiau nebuvo. Okupuotame krašte pasireiškęs judėjimas ir ruoštos demonstracijos atsiliepė ir Amerikos spaudoje bei radijuje, tik TV buvo šykšti vietiniams ir okupuoto krašto įvykiams. Prisidėjo ir jaunimo 24 valandų vigilija Daley Plazoje, Chicagos centre. Chicagos Tribune įsidėjo V. Bublytės spalvotą nuotrauką ir aprašymą.

Nors buvo ir anksčiau spaudoje pasisakymų, siūlančių keisti minėjimų stilių ir programą, bet viskas vyko įprasta vaga, nes sales užpildė senukai, o programas atliko jaunimas. Vargu, ar ir artimoje ateityje įvyks staigesnių lūžių.

"Berželio" šokėjai. M. Banevičiaus nuotr.

HARTFORD

"BERŽELIO" KONCERTAS

"Berželio" tautinių šokių grupės koncertas-šokiai įvyko vasario 6 d. Šv. Andriejaus parapijos salėje, New Britain, Conn. Tai jau 16-os metų veiklos apvainikavimas ir pasiruošimas kelionei į VIII-ją tautinių šokių šventę, ir dėl kurios buvo skiriamas visas šio vakaro pelnas.

Koncertą atidaręs, kun. kleb. Jonas Rikteraitis pranešė labai liūdną žinią, kad koncerto išvakarėse, grįždama iš repeticijos, automobilio nelaimėje žuvo viena iš grupės šokėjų — Jennifer McAllister. Buvo net mintis šį koncertą atšaukti, bet klebonas patarė rengti jos garbei ir atminimui.

Pilna salė žiūrovų (virš 300) su malonumu stebėjo jaunus ir grakščius šokėjus, su užsidegimu ir šypsena, puikiai atliekant 13 tautinių šokių. Tai dauguma, kurie bus šokami tautinėje šokių šventėje Hamiltone. Viso šoko net 56 šokėjai: vyresnieji ir vaikų grupė. Šokėjams atsikvėpti padėjo buvusi Čiurlionio ansamblio kanklininkė Julija Gėlažytė meniškai kanklėmis atlikdama 3 dainas. Publika nesigailėjo plojimų šokėjams ir kanklininkei.

Linas Balsys, šokėjų vardu, dėkojo: Edmundui Nenortui už gražiai pagamintą šokių šventės emblemą — plakatą ir jam su Pauliu Orentu už programos knygutės paruošimą. Didelė padėka, su gėle, buvo išreikšta vadovės pavaduotojui Jonui Kodžiui (šoka 16 metų!), padėjėjams: Laimai Šimanskytei, Rimai Dzikaitei ir Sauliui Dzikui, muzikui Jurgiui Petkaičiui ir Alfonsui Dzikui už "nedėkingą" technikos darbą. Labiausiai buvo pagerbta ir apdovanota gėlėmis nepailstama grupės vadovė Dalia Dzikienė, kuri ne tik prikalbina jaunimą šokti, net iš tolimų vietovių, bet juos kantriai mokina.

Bendriems šokiams, jaunimui ir senimui, grojo pagarsėjęs brolių Kezių orkestras iš New Yorko, puikiai pritariant daina ir akordeonu Romui Keziui. Hartfordo ir apylinkių lietuviai didžiuojasi "Berželiu" ir tikisi sulaukti dar daug tokių puikių pasirodymų. "Berželis" atlieka programą n e p riklausomybės šventės minėjime Nashua, N. H. vasario 28 d. ir "Laisvės žiburio" koncerte New Yorke balandžio 16 d.

Lionginas Kapeckas

• **Tautinių šokių grupė "Berželis"** Hartforde, Dirvai paremti per L. Kapecką atsiuntė auką 25 dol. Ačiū.

• **JAV LB Bostono apygarda**, per ižd. Joną Vasį, atsiuntė auką 25 dol., įvertinant atliekamą darbą ir toliau linkint geriausios sėkmės. Ačiū.

• **Aleksandras Dundulis**, Chicagoje, atnaujindamas prenumeratą, pridėjo auką, linkėdamas sėkmingai purenti lietuvių tautos kultūros barus ir toliau ištvermingai tęsti sunkų darbą. Ačiū už auką ir linkėjimus.

• **J. Marčiukaitis**, Vokietijoje, atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 27 dol. savo laiške rašo, kad išvykstąs į ligoninę sunkiai operacijai ir nežinąs ar pavyks sugrįžti, nes turįs silpną širdį. Linkime jam atlaikyti operaciją ir dar ilgus metus gyventi.

BOSTONO LIETUVIAI

Petras Viščinis

SOL. BIRUTĖ DABŠIENĖ-VIZGIRDIENĖ

Drauge su operos solistu Ričardu Daunoru iš Vakarų Vokietijos kovo 13 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos trečio aukšto salėje Laisvės Varpo pavasariniame koncerte programą atliks sol. Birutė Dabšienė-Vizgirdienė iš Los Angeles. Solistams akompanuos pianistas dr. Saulius Cibas. Programoje solo dainos ir arijos, o taip pat duetai.

Sol. Birutė Dabšienė-Vizgirdienė jau yra dainavusi Laisvės Varpo koncerte, kuris buvo surengtas 1972 m. spalio 8 d. Nuo to laiko ji yra padariusi dainavimo mene didelę pažangą. Pradėjusi dainavimo mokytis New Yorke pas prof. Sabalienę, vėliau lavino balsą pas komp. Bronių Budriūną, o dar vėliau tęsė dainavimo studijas Immaculate Heart kolegijoje. Dabartiniu metu lavina balsą pas mokytoją Dorothy Fries.

Dideliu pasisekimu ji yra koncertavusi Washingtone, Bostone, Clevelande, Chicagoje, Arizonoje, Kanadoje ir Los Angeles. Jai teko atlikti pagrindines roles šiose operose: J. Strausso "Čigonų baronas", G. Puccini "La Boheme" ir G. Verdi "La Traviata". Šalia to ji yra dainavusi komp. G. Gudauskienės, komp. O. Metrikienės, komp. Br. Budriūno ir komp. Br. Markaičio kūrinių koncertuose, atlikdama solo partijas Chicagoje ir Los Angeles. Atskirai yra dar suruošiusi tris savo rečitalius ir dainavusi solo su Brentwood simfoniniu orkestru. Dabar ji priklauso operos ansambliui (So. California Opera Repertoire Enssemble), kuriame atlieko solo partijas.

Dar pažymėtina, kad sol. Birutė Dabšienė-Virgirdienė yra skautė, pasiekusi skautininkės laipsnį. Dainavimas jai netrukdo dalyvauti lietuviškame veikime, o lietuviška veikla nekenkia dainuoti. Tai gražus derinys.

Rengiamu koncertu minimos Laisvės Varpo 34-rių ir Lietuvių Fondo 25-rių metų veiklos sukaktys. Tai konkretaus ir pozityvaus darbo sukaktys, kurios vietos lietuvių visuomenei yra arti prie širdies, nes Laisvės Varpas plačiai klausomas ir aukštai vertinamas, o Lietuvių Fondas dosniai remia lietuvišką švietimą ir auklėjimą. Šiuo metu jo stipendija naudojasi Antanas Kulbis, kuris ruošiasi magistro laipsniui filmavimo mene, sukdamas filmą apie Geležinį vilką, o Bostono aukštesnioji lituanistinė mokykla, anksčiau kasmet gavusi iš Lietuvių Fondo po 1,500 dol. paramos, šiemet susilaukė 2,500 dol. Šie konkretūs faktai rodo Lietuvių Fondo atliekamą uždavinį.

★

Laisvės Varpas — vienintelė lietuvių radijo programa Bostono ir apylinkės lietuviams, perduodama sekmadieniais 9-10 val. ryto iš radijo stoties WCAV — FM 98. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402, telefonas (617) 586-7209. Programos metu svarbiais reikalais skambinti į radijo stotį telefonu: (617) 587-9898.

• **Kaziuko mugė Bostone** bus š. m. kovo 6 d., sekmadienį. Pradžia 11:30 val. ryto. Bus galima įsigyti įvairių rankdarbių, audinių, drožinių ir kitokių įdomių dalykų. Veiks loterijos. Turėsime lietuviškų pašto ženklų ir monetų. Ruošiami skanūs pietūs; atsilankę galės čia pat pavalgyti. Vaidinimas vaikams bus 3 val. p. p. Statomas v. s. Stefos Subatienės parašytas veikalėlis "Birutė ir Kęstutis".

Kaziuko mugė vyks Lietuvių Piliečių klubo salėse, 368 W. Broadway, South Bostone. Ruošia Baltijos ir Žalgirio skautų tuntai ir kviečia visus dalyvauti. Įėjimas nemokamas.

Sol. Birutė Dabšienė-Vizgirdienė dainuos kovo 13 d. Bostone Laisvės Varpo koncerte.

DETROIT

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Lietuvos Nepriklausomybės 70 metų atstatymo sukaktis pradėta minėti vasario 14 d. per lietuvišką radijo valandėlę "Lietuvių Balsas". Programą transliavo Vida Gogelytė, o jei talkininkavo jaunieji pranešėjai.

Šv. Antano parapijos bažnyčioje klebonas kun. Alfonsas Babonas atnašavo šv. Mišias už gyvus ir mirusius laisvės kovotojus. Taip pat šv. Mišios buvo atnašaujamos ir kitose lietuvių parapijų bažnyčiose — Dievo Apvaizdos ir Šv. Petro.

Pagrindinis minėjimas įvyko Dievo Apvaizdos parapijos salėje. Šiais metais sėdome į kėdes pastatytas prie apvalių stalų, kurie buvo papuošti lietuviška vėliavėle ir gėlėmis ir jautėmes kaip bankete.

Scenoje kabėjo gražus paveikslas su skaitlinėmis 70 (apvesta grandine), žemiau Vasario 16 ir Lietuviškos vėliavos šonuose. Salės vaizdas gražus ir atvykusiųjų nuotaika gera.

Minėjimą pradėjo ir pravedė adv. Kęstutis Miškinis. Juozui Kinčiui vadovaujant įneštos į salę 9 organizacijų vėliavos.

Pranas Zaranka, akompanuojant Vidui Neverauskui, sugiedojo JAV himną. Šv. Antano parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas sukalbėjo prasmingą invokaciją. Savanoriams kūrėjams Stasiui Šimoliūnui ir Vincui Tamošiūnui Birutė Barauskienė su dukra Danute prisegė po gėlę. Atsistojimu pagerbti žuvę dėl Lietuvos laisvės. Savanorių kūrėjų garbei Marius Sayus padeklamavo savo kūrybos "Vasario 16-toji".

Michigano valstijos gubernatoriaus proklamaciją paskaitė Paulius Jankus.

K. Miškinis supažindino su dalyvaujančiais svečiais, kurių tarpe buvo sen. D. W. Riegle su žmona ir dukrele, ALT S-gos pirm. dr. L. Kriaučeliūnas, latvių ir lenkų atstovai.

Po senatoriaus D. W. Riegle kalbos, tuoj sekė meninė programa, kurią atliko tautinių šokių vienetas "Audinys", vadovaujamas Rusnės Kasputienės ir Žiburio lituanistinės mokyklos mokinių vienetas, vadovaujamas Viktorijos Viskantienės. Akordeonu grojant Rimui Kaspučiui pašoko po keletą tautinių šokių.

ALT S-gos Detroito skyriaus pirmininkas Albertas Misiūnas supažindino su pagrindiniu kalbėtoju ALT vicepirmininku ir ALT S-gos centro valdybos pirmininku dr. Leonu Kriaučeliūnu, kurio kalba visų susirinkusiųjų buvo dėmesingai išklausyta. Tikėkime, kad ji pasirodys spaudoje.

Mokytojas Kazys Gricius padeklamavo Mariaus Sayaus kūrinį "Sibiro Aguonėlė".

Minėjime dalyvavo pilna salė žmonių ir Lietuvos laisvinimo reikalams surinkta 4,702 dol. Sugiedojus Lietuvos himną, buvo išneštos vėliavos ir baigtas minėjimas.

Minėjimą rengė Detroito Lietuvių Organizacijų Sentro valdyba, kuriai pirmininkauja dr. Algis Barauskas.

A. Grinius

• **Balfo Detroito skyrius**, per išd. Vladą Staškų, už skyriaus veiklos aprašymus, Dirvai paremti atsiuntė auką 20 dol. Ačiū.

AMSTERDAM

VASARIO ŠĘŠIOLIKTOJI

Lietuvos Vyčių 100-ji kuopa, 1988 vasario 13 surengė Lietuvos nepriklausomybės atgavimo 70-mečio minėjimą.

Minėjimas pradėtas pamaldomis lietuvių Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje. Koncelebracines mišias aukojo parapijos klebonas kun. K. Balčys, kuris sakė pritaikytą šventei pamokslą, kartu su Albany lietuvių parapijos klebonu kun. M. Čyvu. Pamaldos baigtos Lietuvos himnu.

Tolimesnioji dienos šventė vyko parapijos salėje.

Įnešus Amerikos ir Lietuvos vėliavas, sugiedojus abu himnus, patriotinę invokaciją sukalbėjo kun. K. Balčys. Susirinkusius pasveikino vyčių kuopos pirm. A. Radzevičius. Programą vedė Bernice Aviza.

Po vakarienės kalbėjo miesto meras P. Parrilo, seimelio atstovas, ukrainiečių delegacijos narys, perskaitytos New Yorko valstijos gubernatoriaus M. Cuomo ir valstijos senatoriaus rezoliucijos.

Pagrindinę kalbą, angliškai ir lietuviškai, pasakė aktorius Vitalis Žukauskas. Klausytojus supažindino su istoriniais įvykiais privedusius prie Tarybos susiformavimo, kuri paskelbė Nepriklausomybės Aktą. Paryškino ir pirmuosius nepriklausomo gyvenimo metus kai savanoriai-kovotojai vijo iš Lietuvos bolševikų, bermontininkų užsilikusias gaujas ar sulaikė besiveržiančius lenkus mūsų kraštan saugodami Lietuvos sienas. Suminėjo įdomius Amerikos lietuvių veiklos faktus, kurie prisidėjo prie Nepriklausomybės atstatymo.

Po rinkliavos ir padėkos maldos, sukalbėtos kun. M. Čyvo, buvo trumpa pertrauka.

Antroje dalyje akt. V. Žukauskas atidarė savo "humoristinę skrynelę' ir abiem kalbom linksmino klausytojus, kurie pirmu kart girdėjo šį humoristą. Publikos buvo per 150.

(vv)

Skaitykit ir platinkit DIRVĄ

MATAS REALTORS
505 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
(216) 486-2530
RITA MATAS — Broker — G.R.I. — C.R.A.
Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas
JONAS DUNDURAS, adv. RAMON FOLTZ, ROMA MAJOROVAS, ALGIS MATAS, PETRAS MATAS, PATRICIA SAJOVEC, DALIA ŠIRVAITIS, adv. HOWARD TURNER.

MIRĖ SKAUTININKAS EIMANTAS

Neseniai pasiekė mus liūdna žinia, kad š. m. sausio 29 d. mirė skautininkas Leonardas Eimantas. Prisimename jį Kanadoje pirmomis kūrimosi dienomis sumaniai administruojant "Skautų Aidą", vėliau einant Lietuviškosios Skautybės Fondo atstovo pareigas London, Ontario provincijoj ir kitokioje veikloje.

Velionis gimė 1907 m. liepos 20 d. Pauoterių kaime, Ukmergės apskrity. Jaunystėje pasirinkęs mokytojo darbą, liko toks visą savo gyvenimą. Skautybė, mokytojavimas ir visuomeninė veikla buvo jo gyvenimo esmė. 1932 m. vedęs Jadvygą Juškevičiūtę susilaukė sūnaus Algimanto einančio tėvo pėdomis — esančio paskautininku ir su žmona Birute auginančio trejis sūnus.

Skautininkas Eimantas Antrojo Pasaulinio karo audros išblokštas iš savo krašto, atsiduria su šeima Weidene, Vokietijoj. Karui pasibaigus, skautininkas įsijungia į tremtinių stovyklos organizavimą, dirma mokyklose, bendradarbiauja spaudoje. 1946 m. Weidene įkuria skautus ir jiems sėkmingai vadovauja.

Vėliau emigravęs su šeima Kanadon, įsikuria London, Ontario. Čia įsijungia į Lietuvių Bendruomenės veiklą, dalyvauja krašto valdybose, parapijos komitetuose. 1951 m. Londone įkuria lietuvius skautus, o 1952 m. Lituanistinę mokyklą, kurioje išmokytojauja virš trisdešimt metų. Savo didele veikla su jaunimu paliko šviesų atminimą savo skautų ir buvusių mokinių atmintyje.

Už savo nenuilstamą darbą jaunimui, velionis buvo apdovanotas Lietuvių Skautų Sąjungos aukštais ordinais.

Leonardas Eimanas palaidotas šalia savo žmonos, mirusios 1975 m., šv. Petro kapinėse Londone, Ontario. Laidotuvių metu jo karstas buvo pridengtas skautiška vėliava, atsivežta iš Vokietijos to vieneto, kurį 1946 metais jis buvo įkuręs.

Amžiną atilsį veikliam ir daug nusipelniusiam skautininkui, tiek daug laiko pašventusiam beauklėjant lietuvišką jaunimą. **k. n.**

Clevelando lietuvių namų vasario 21 d. įvykusio metinio narių susirinkimo prezidiumas. Kalba pirm. inž. R. Bublys. Prie stalo sėdi: V. Plečkaitis, J. Stempužis ir V. Sniečkus.

V. Bacevičiaus nuotr.

CLEVELANDO JŪRŲ BUDŽIAI

Š. m. vasario 11 d. L.S.B. M. Jankaus jūrų budžių įgula turėjo metinę sueigą, kuri įvyko įgulos vado j. s. Džinaro Kižio namuose. Sueiga buvo gausi dalyviais.

Darbotvarkėje vado pranešimas ir einamieji reikalai. D. Kižys pranešė, kad budžių įgula yra registruota L. S. Brolijoje; nario mokestis už 1987 metus sumokėtas, laivas ir kitas inventorius laikomas saugiai; prisidėta prie bendruomenės Lietuvių Dienų renginiu pinigine auka; dalyvauta Clevelando skautijos 1987 m. Kaziuko mugėje.

Numatoma dalyvauti šių metų Kaziuko mugėje, įsipareigojant laikyti barą ir turėti savo vieneto eksponatų stalą. Buvo aptarta š. metų registracija L.S.B. ir kiti reikalai.

Jūrų budžių įgula nori atgaivinti Clevelande jūrų jaunių — bebrų vienetą. Priimami lietuvių kilmės berniukai nuo septynerių metų amžiaus.

Suinteresuoti tėvai prašomi teirautis pas vadą j. s. Džinarą Kižį darbo dienomis vakarais nuo 6-9:30 val. Savaitgaliais šeštadienį ir sekmadienį) dienos metu. Telefonas (216) 531-8429.

Sueiga praėjo sklandžiai ir darbingoje nuotaikoje.

Vl. P.

• PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

CLEVELANDO PARENGIMAI

• VASARIO 28 D. Taupos kredito kooperatyvo narių metinis susirinkimas.

• BALANDŽIO 9 D. koncertas — rengia moksleivių ateitininkų Maironio kuopa.

• BALANDŽIO 16-17 D. Ateitininkų šventė. Šeštadienį, balandžio 16 d. koncertas.

• BALANDŽIO 30 D., šeštadienį, Lietuviškos skautybės Fondo vakaras Lietuvių Namuose.

• SPALIO 8 D. Pabaltiečių vakaras. Rengia ALT, Latvių Sąjunga ir Estų Taryba.

• LAPKRIČIO 5 D. Lietuvių Namų metinis balius.

tėvynės garsai

SAVAITINĖ RADIJO PROGRAMA, GIRDIMA SEKMADIENIAIS 6:00 — 7:00 VAL. VAKARO.

RADIJO STOTIS

WCPN 90.3 FM

Programos vedėjas Juozas Stempužis
4249 Lambert Road, Cleveland, Oh. 44121
Tel. (216) 382-9268

Free Eye Examination
with Purchase of Eye Glasses
Eyes examined by Dr. S. W. Bannerman
J. F. OPTICAL
6428 St. Clair Ave. 361-7933
775 E. 185 St. 531-7933

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga
Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt
Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai
936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119
Tel. (216) 531-7770
Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Superior Savings
ASSOCIATION
MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ SANTAUPŲ INDĖLIUS
Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
$ 100,000.00
PASKOLOS TEIKIAMOS:
▪ namams pirkti,
▪ rezidenciniams ir komerciniams pastatams statyti,
▪ namų remontams,
▪ kvalifikuotų studentų mokslui
Smulkesnių informacijų dėl taupomųjų indėlių ir paskolų sąlygų teiraukitės
Superior Savings
Pagrindinis skyrius
798 East 185th Street, Cleveland, Ohio
Telefonas: 481-3008
DARBO VALANDOS: Pirmadieniais uždaryta.
Kitomis dienomis nuo 9:00 iki 4:00.
Penktadieniais 9:00 iki 6:00. Šeštadieniais 9:00 iki 2:30.
MEMBER FSLIC Federal Savings & Loan Insurance Corp. Your Savings Insured to $40,000

ŠV. JUOZAPO VAKARONĖ

Šeštadienį, kovo 19, Gintaras rengia šv. Juozapo vakaronę, kurioje programą atliks populiarusis vokalinis vienetas Uždainuokim, vadovaujamas Algirdo Bielskaus, solistė viešnia iš New Yorko — Rasa Bobelytė ir pianistė Danutė Liaubienė.

Gintaras vakaronės svečius vaišins Prime Rib arba skaniai iškeptos antienos pietumis. Kaina asmeniui 20 dol. Užsakymus reikia padaryti iki kovo 12 d. Lietuvių klubo raštinėje tel. 531-2131 ir, žinoma, iš anksto užsimokėti.

Gintaras nuoširdžiai kviečia visus dalyvauti šv. Juozapo vakaronėje, išgirsti Uždainuokim ir solistę Rasą Bobelytę pramoginės muzikos vakahe, atšvęsti juozines. Kadangi Gintare yra tik 70 vietų, skubėkite užsisakyti stalus.

SISIMĄSTYMO VAKARAS

Kovo 8 d., antradienį, 7:50 val. vak. Dievo Motinos bažnyčioje vyr. skaučių židinys ruošia Clevelando skautijai gavėnios susimąstymo vakarą. Kviečiame dalyvauti seses ir brolius skautininkus, vyr. skautes, skautus vyčius ir budžius, prityrusius skautus ir skautes.

Po susimąstymo parapijos svetainėje bus rodoma Lietuvos Kryžių kalno vaizdajuostė. Po to vaišės.

Kviečiame visus lietuvius, kurie norėtų šiek tiek atitrūkti nuo kasdieninės skubos, pažvelgti į save giliau ir šiltoj nuotaikoj pasibendrauti.

Sesės židinietės

PATAISA

Dirvos vasario 18 d. Nr. 7 pranešime apie Lietuvių namų akcininkų metinį susirinkimą praleista direktoriaus finansų reikalams Vito Čyvo pavardė. Be to, Vytautas Ramonis buvo ne namų priežiūros, bet inventorizacijos direktorius.

NAUJI DIREKTORIAI

Lietuvių namų ir klubo narių metiniame susirinkime vasario 21 d. buvo išrinkti trys nauji direktoriai — adv. Egidijus Marcinkevičius, architektas Gintas Gaška ir Gytis Motiejūnas.

Pilna direktorių taryba, kurią dabar sudaro vienuolika asmenų, kovo 1 dieną susirinks posėdžio išsirinkti pirmininką ir kitus pareigonis bei apsvarstyti veiklos planą.

PLAIN DEALERIO REDAKCIJOJE

Iš įvairių informacijos šaltinių JAV pasiekia labai svarbios žinios apie padėtį okupuotoje Lietuvoje, viešai kalbama apie istorinius įvykius prieš beveik penkiasdešimt metų lėmusius Lietuvos, kitų Pabaltijo valstybių ir visos rytų Europos politinius bei teritorinius pasikeitimus. Clevelando vienintelis dienraštis The Plain Dealer šiais klausimais beveik nieko nerašo. Padėties išsiaiškinimui Raimundas Kudukis ir Algis Rukšėnas gavo pasimatymą su Plain Dealerio vedamųjų straipsnių direktorium Dennis Ryerson, kuris nusprendžia laikraščio liniją, ir vasario 29 dieną laikraščio redakcijoje turėjo išsamų pokalbį lietuvių išeivijai rūpimais klausimais, ypatingai nūdienių įvykių Lietuvoje akivaizdoje.

Lietuvė Lucy Tabbert išrinkta Ohio MS Senior America. Šalia stovi varžybų direktorius Syd Friedman su žmona.

OHIO VALSTIJOS IŠKILIOJI PENSININKĖ

Kiekvienais metais Amerikoje vyksta jaunų gražuolių rinkimai. Neatsilieka ir Amerikos pensininkų Sąjunga.

Š. m. sausio 17 d. Statler viešbučio salėje Clevelande, iš 14 Ohio valstijos kandidačių, Ohio iškiliąja pensininke buvo išrinkta lietuvė Liucija Tabbert-Montvilaitė, gimusi 1916 metais gruodžio 13 d., Clevelande.

Liucija augo 8 vaikų šeimoje. Tėvai Antanas ir Pranciška Montvilai buvo susipratę lietuviai. Šeimoje kalbėjo lietuviškai, todėl Liucija puikiai kalba, rašo ir skaito lietuviškai, visur ir visada svetimtaučiams pabrėžia savo kilmę ir džiaugiasi mokėdama dvi kalbas.

L. Tabbert yra baigusi pedagoginius kursus bakalauro laipsniu Duquense Universitete, Pittsburghe ir įsigijo magistro laipsnį St. John College, Clevelande. Mokytojos darbą dirbo 36 metus.

Studijavo d a i n a vimą Koch School of Music. Priklausė Čiurlionio ansambliui, Šv. Jurgio parapijos chorui ir kitiems vietiniams chorams. Yra narė įvairių amerikiečių organizacijų.

Jos moto yra: — "žydėk ten, kur buvai pasėta". Šį posakį ji aiškina, kad žmogaus blogos ir geros savybės turi būti atpažintos jo aplinkoje ir tinkamai įvertintos, jos meilė dainai neleidžia jai pasenti.

Į varžybas ji nuvyko pasipuošusi tautiniais drabužiai ir padainavo "Puikios rožės" lietuviškai ir "You'll Never Walk Alone" angliškai.

Sekantis žingsnis bus balandžio mėn. 18 d., Atlantic City, kur 49 valstijų kandidatės varžysis dėl visos Amerikos "Ms. Senior America" titulo. Šiose varžybose bus vertinama fizinis ir sielos grožis, talentai, inteligencija ir apranga.

Clevelando lietuviai, ypač lietuviai pensininkai sveikina laimėtoją Clevelande ir linki nugalėti varžybas Atlantic City.

Lietuviai norintieji dalyvauti Ms. Senior America iškilmėse, Atlantic City, dėl informacijų gali skambinti telefonu 777-8100.

J. Budrienė

• **Lietuvių Namų salėje** kovo 11, 12, 18 ir 19 d. 8 val. vak. Assn. For Retarded Citizens rengia pastatymą "Pirate Island" or "Bay and his grog". Bilietai po 6 dol.

NEPAMIRŠKITE ATNAUJINTI D I R V O S PRENUMERATĄ

NATIONWIDE INSURANCE
Nationwide is on your side

A P D R A U D O S reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į OBELENIŲ apdraudos įstaigą — 6028 Mayfield Road, Suite 10, Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti ZENONUI arba SAULIUI (216) 442-6810.

CONDO FOR SALE

Benton Village, Euclid, 2 bedroom condo, all appliances, to settle estate $34,500. Call: 461-1555.

FOR RENT

Lake Shore — East 185 area. Modern, large 1 bedroom apt. in quiet Bldg. Carpeted. Appliances. Air condition. Garage included. No children. No pets. Deposit. Lease. $300.00. Phone: 338-3205.

NERINGOS IR PILĖNŲ TUNTAI KVIEČIA VISUS Į

KAZIUKO MUGĘ

kuri įvyks sekmadienį, kovo 20 d., DIEVO MOTINOS PARAPIJOS ABIEJOSE SALĖSE.

ATIDARYMAS 11:15 V. R.

PROGRAMA 1:30 V. P. P.

Bus karšti pietūs, gražūs rankdarbiai, žaidimai, įdomi programa ir smagi atmosfera.

Skautai ir skautės laukia Jūsų!

Taupa

- Lithuanian Credit Union
- Lietuvių kredito kooperatyvas

ĮSIKŪRĘS NUOSAVUOSE NAMUOSE
767 East 185th Street
Cleveland, Ohio 44119
Tel. (216) 481-6677

TAUPYKITE IR SKOLINKITĖS
vieninteliame lietuvių kredito kooperatyve Ohio valstijoje.

DARBO VALANDOS: antradieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 9:00-3:00 p. p., penktadieniais nuo 9:00-6:00 v. v.

SEKMADIENIAIS: nuo 11:00 iki 12:00 val. dienos, Dievo Motinos parapijos patalpose — 18022 Neff Rd., Cleveland, Ohio 44119.

MOKAME AUKŠTESNIUS NUOŠIMČIUS UŽ:
- Taupymo sąskaitas
- Certifikatus
- I R A
- Čekių sąskaitą
- Pensijų čekių sąskaitą (Direct Deposit acct.)

SKOLINAME GERIAUSIOMIS IŠSIMOKĖJIMO SĄLYGOMIS:
- Asmeniniams reikalams
- Automobilių pirkimui
- Namų remontui (Home equity)
- Namų pirkimui (Mortgages)

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI
Parduodame pinigines perlaidas (money orders), traveler's cheques, priimame telefono, elektros, šildymo ir vandens sąskaitas.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS APDRAUSTA IKI $100.000

Mūsų tikslas — ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas.

DIRVA

CONNECTICUTO PABALTIEČIŲ SANTARVĖS PRANEŠIMAS

Neseniai susiorganizavusi bendra Connecticuto pabaltiečių santarvės organizacija, pasivadinusi ELLA vardu, kovo mėn. 11 dieną, penktadienį, rengia vakarienę telkti lėšoms WHITMAN'o restorane, Farmingtonne. Čia bus plačiau nušviesti ELLOS tikslai ir šiems metams numatyti darbai. Kalbės jaunas amerikietis juristas WILLIAM HOUGH III, autorius studijos "Baltijos valstybių aneksija ir jos įtaka tarptautinės teisės draudimui užimti svetimas teritorijas". Ši studija yra atspausdinta "New York Law School Journal of International and Comparative Law".

ELLOS konstitucijoje santarvės veiklos prasmė yra taip įrėminta: "Dabartinis įvykių vystymasis JAV, o taip pat ir sovietuose, reikalauja mūsų budrumo ir sukoncentruotos akcijos mūsų nenuilstančiose pastangose padėti atgauti laisvę Estijai, Latvijai ir Lietuvai ir apginti mūsų tautinę garbę ir reputaciją..."

Ilgoje kelionėje į mūsų tautų laisvę esame daug neteisybių pergyvenę. Stiprus ir klastingas mūsų priešas nuolat jieško, ir randa, priemonių mūsų veiklai kenkti ir mus skaldyti. ŠIŲ DIENŲ ĮVYKIAI REIKALAUJA VISAS JĖGAS KAUPTI IR AKCIJAI IR GYNYMUISI. Akcijai pagelbėti mūsų tautose prasiveržiančioms laisvės pastangoms, gintis čia nuo netiesos ir istorijos iškraipymo. Mes negalime likti vienui vieni. Pirmiausia turime jungtis su tais, kurių likimas ir vargai sutampa su mūsų.

Plačiais pagrindais suorganizuota ELLA — jos vadovybę sudaro raktinių pabaltiečių organizacijų skirti atstovai — tikisi vieningos ir plačios paramos.

ELLOS vadovybėje yra: Ilvi J. Cannon, Enn O. Koiva, Jaunutis P. Nasvytis, Inara Punga, George Purinš, Jūratė L. Vaitkutė, Elona Vaišnienė.

ELLAI šiuo metu pirmininkauja LB CT Apygardos pirmininkas Jaunutis Nasvytis. Kvietimai į ELLOS lėšų telkimo vakarienę gaunami: Hartforde pas Z. Dresliūtę tel. 236-5501, J. Vaitkutę 563-5675, J. P. Nasvytį 673-6806, New Havene pas E. Vaišnienę 248-8035, Waterbury pas V. Vaitkų "Spaudoje". Visiems aukotojams ELLA reguliariai duos finansinę veiklos apyskaitą.

(jpn)

ONAI KONDROTIENEI

mirus, jos sesutę EMMĄ DITTRICH, Elizabeth, N. J. skyriaus narę, brolį JURGĮ, gyv. Australijoj ir kitus gimines bei artimuosius, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

A.L.T. S-gos, Elizabetho Skyrius

A. A.

SALOMĖJAI DIDELIENEI

mirus, didžiam nuliūdime likusius: vyrą PETRĄ ir dukrą VALERIJĄ KLIGIENĘ su šeima nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Aleksandra ir Vincentas Gruzdžiai

Poezijos vakaro organizatorės Judita Sodaitė ir Aušrinė Byla

PABALTIEČIŲ MOTERŲ POEZIJOS VAKARAS

Art Club Theater Inc. New Yorko lietuviams pažįstamas, energingų teatro vadovų Linda Pakti ir Arūno Čiuberkio pastangomis sudarytos galimybės pasirodyti pabaltiečių kilmės režisieriams ir aktoriams. Teatro scenoje vaidino pats Arūnas Čiuberkis, Julija Nasvytytė ir Paulius Rajeckas. Kovo mėnesį publikai pristatoma didelė teatralizuota programa, sudaryta iš pabaltiečių moterų poezijos, pavadinta "Echoes From the Baltic". Vaidinime bus atlikti pabaltiečių moterų sukurti eilėraščiai.

Šio spektaklio rengime dalyvauja keleta New Yorko lietuvaičių: kaip Austė Pečiūraitė, Aušrinė Bylaitė ir Judita Sodaitytė. Eilėraščiai bus sakomi angliškai ir po vieną latvių, estų, ir lietuvių kalba, tuo parodant jų grožį ir skambėsį. Žodžius lydės muzika su išraiškos kompozicijomis, kaip šokis, vaidyba, skaidrės.

Spektakliai vyks Aušros Vartų parapijos salėje Manhattane: 570 Broome St., kovo 4, 5, 10 ir 11 8:30 vakare, o kovo 14 d. spektaklis vyks garsiame La Mama teatre 6 East 1st St. 8:30 vakare.

Rezervacijos ir informacija telefonu (212) 673-5636

• **St. Baras**, Palos Park, Ill., Lietuvių Fondo tarybos pirmininkas, atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 20 dol. Ačiū.

• **Romanas ir Gertruda Gliaubertai**, Australijoje, neseniai atšventę savo vedybinio gyvenimo auksinę sukaktį, Dirvai paremti atsiuntė auką 20 dol. Ačiū.

• **Filomena Peleckienė**, Chicagoje, atnaujindama Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 20 dol. Ačiū.

PARAMA DIRVAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai aukojo:

J. Dabrega, Brockton 3.00
R. Guzulaitis, Indianapol 10.00
J. Gumbelevičius, Winston 30.00
A. Zaparackas, Royal Oak 5.00
J. Drasutis, Pittsburgh .. 5.00
St. Virpša, Chicago 5.00
K. Žukauskas, Sunny Hills 12.00
J. Jurkus, Rochester 10.00
O. Simonaitienė, Chicago 5.00
J. Budrys, Chicago 5.00
L. Stasiūnas, Chicago 5.00
K. Naudžius, Los Angeles 5.00
J. Blažys, Chicago 5.00
X. Y., Cleveland 22.00
J. Bakšys, Boston 15.00
J. Dzenkaitis, Glendale 10.00
S. Jokubauskas, Palos Hills 15.00
Dr. A. Koncė, San Francisco 20.00
V. L. Čiurlionai, Euclid a. a. dr. J. Abraičio atminimui 20.00
P. Butkus, St. Petersburg 5.00
Baltic Associates Boston 5.00
R. Jurkūnienė, Lomita .. 5.00
S. Mikalauskas, Cleveland 5.00
N. Chernetzky, Cleveland 27.00
A. Tevelis, Amaster 10.00
Omahos Lietuvių Moterų Klubas 25.00
Pr. Gobis, Dearborn Hts. 5.00
Kun. Ed. Statkus, Grand Rapids 100.00
K. Pažemėnas, Palos Verdes 10.00
A. Bagdžiūnas, Hillcrest 5.00
A. Matuzas, La Grange 5.00
G. Stanulis, Dowers Grove, a. a. Viktoro Stanulio atminimui ..30.00
G. Biskis, Clarendon Hills 20.00
Gr. Gražienė, Chicago ..10.00
A. Penkauskienė, Cleve. 3.00
Pr. Puškorius, Windsor .. 5.00
A. Dundulis, Chicago ..10.00
V. Januškis, Cleveland 10.00
Dr. F. Tallat-Kelpša, Chicago 5.00
V. Stropus, Chicago 8.00
Dr. D. Giedraitis, Michigan City 20.00
St. Baras, Palos Park 20.00
A. Dirgėla, Orland Park 5.00
B. Briedis, Chicago 5.00
H. Suvaizdis, Cicero 8.00
O. Frankevičius, Hammond 8.00
J. Žemaitis, Chicago 5.00
V. Garmienė, Juno Isles 10.00
J. Marčiukaitis, Vokietija 27.00
E. Raštikienė, Los Angeles 8.00

KOLEGOS NEOLITUANAI

Praeitų metų gruodžio 30 d. Korp! Neo-Lithuania Vyriausia valdyba visus kolegas painformavo, kad jau sudaryta Korp! Neo-Lithuania metraščiui paruošti **redakcinė kolegija.** Metraštis bus labai platus ir apims visą Korporacijos gyvenimo laikotarpį. Kaip minėtos kolegijos narys, esu įpareigotas iš korporantų surinkti reikiamas žinias, liečiančias to metraščio **"Ryškieji veidai korporacijoje"** skyrių.

Nuoširdžiai prašau visus kolegas, nešiojančius Korporacijos žiedą, garbės filisterius, kultūrininkus, menininkus, muzikus bei mokslo, literatūros, teatro, sporto ir verslo baruose dirbusius ar dirbančius ligi šių metų kovo mėn. 15 d. atsiųsti man žemiau nurodytu adresu šias apie save žinias:

1. Dvi asmens fotografijas;
2. Ryškesnius bruožus iš savo gyvenimo — biografiją, ir
3. Ką, kada ir kur išvardintose darbo srityse esate dirbę ar dirbate.

Iš anksto dėkoju visiems kolegoms už nuoširdžią paramą Korporacijos metraščiui-leidiniui išleisti. Su kolegišku draugiškumu, **Juozas Žemaitis, 7300 S. Whipple Ave., Chicago, Ill. 60629.**

• **LB Providence apylinkės valdyba**, per ižd. M. Saulėnienę, Dirvai paremti atsiuntė 25 dol. Ačiū.

• **E. A. Švažai**, Downers Grove, Ill. atnaujindami Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 20 dol. Ačiū.

K. Žukauskas, Sunny Hills 20.00
J. Šepetys, Farmington Hills 10.00
Z. Case, Sacramento 5.00
P. Stankus, Hartford 5.00
J. Kapočius, Cotuit 5.00
R. Gliaubertas, Waramanga 20.00
V. Kažemekaitis, Racine 10.00
E. Augustaitis, Ormond Beach 3.00
A. Krinickas, Maspeth .. 5.00
Balfo Detroito skyrius ..20.00
J. Juodišius, Cleveland .. 5.00
LB Providence apylinkė 25.00
E. A. Švažai, Downers Grove 20.00
M. Dausa, Islington 3.00
O. Danerienė, Boston 13.00
N. Matijošaitis, Los Angeles 10.00
F. Peleckas, Chicago 20.00
G. Miglinienė, Chicago .. 5.00
K. Laikūnas, Chicago .. 6.00
Tautinių šokių grupės "Berželis" Hartforde ..25.00
JAV LB Bostono apyg. 25.00
M. Vilutis, Beverly Shores 15.00
V. Šalčiūnas, Port St. Lucie 10.00
J. Petrauskas, Oak Park 10.00
A. Krulikienė, St. Petersburg 5.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.